

รูปแบบและลักษณะเนื้อหาของสื่อมวลชน

ในการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประสูร

ลักษณะของบทบาททางการเมือง ของสื่อมวลชน ได้มีบทบาทเกิดขึ้นอยู่ 4 ลักษณะ ตามที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 แล้ว จากลักษณะของบทบาทของสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ลักษณะนั้น เป็นไปตามการแสดงออกซึ่งบทบาทที่เป็นผลของเหตุการณ์ตามภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยความแตกต่างกันทั้งในด้านขององค์ประกอบจากฝ่ายของสื่อมวลชนที่ได้แสดงขึ้นกับการตีความจากปรากฏการณ์ของผู้ที่มองสื่อมวลชนหรือผู้ที่ตกเป็นข่าวโดยพิจารณาจาก เนื้อหาที่สื่อมวลชนที่แสดงปรากฏให้เห็น เช่น จำนวนลีลา ภาษา ที่เป็นตัวสะท้อนออกมาแล้ววิเคราะห์เนื้อหาในเนื้อหาของสื่อมวลชนตามบทที่ 3 ในงานวิจัยนี้ สื่อมวลชน ที่ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ ใช้จากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นหลัก คือ จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน โดยศึกษาพบและปรากฏรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบและลักษณะเนื้อหาของสื่อมวลชน ในการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมือง

ในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประสูร นั้น องค์ลักษณะของรูปแบบและลักษณะเนื้อหาของสื่อมวลชนในการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมือง ปรากฏเป็นรายละเอียด ดังนี้

1. บทบาทของการให้ข่าวกับประชาชน

ในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประสูรนั้น สื่อมวลชนได้กระทำบทบาท โดยพบรูปแบบต่าง ๆ คือ

1.1. การตั้งคำถามกับผู้ให้ข่าวหรือแหล่งข่าว เพื่อให้ได้ความคืบหน้าของข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ในการตั้งคำถามของสื่อมวลชน เพื่อชักใช้ ไล่เรียงรายละเอียดต่าง ๆ ต่อ การสร้างให้เกิดความกระจ่างและนำข่าวที่ได้มานั้นนำมาสื่อให้กับประชาชนได้รับทราบ ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชน ได้ถือปฏิบัติกันเป็นภาวะปกติ แต่ในบางครั้งการติดตามความคืบหน้า เพื่อให้ได้มาถึงข้อมูลหรือเป็นข่าวสารในการทำงานตามภาวะปกตินั้น ไม่สามารถที่จะกระทำได้ตามภาวะการณที่เกิดขึ้น เช่น ยังเป็นประเด็นของข่าว ที่อยู่ในลักษณะเป็นประเด็นข่าวที่ซ้ำ ๆ ไม่มีความคืบหน้าของข่าวสาร ไม่มีความแปลกใหม่ หรือ ที่เกิดขึ้น ในกรณีให้ผู้สัมภาษณ์หรือ แหล่งข่าวปิดบังข้อมูลข่าวสาร ไม่ยอมให้รายละเอียดในข่าวด้วยวิธีการซักถามในลักษณะปกติได้ ความจำเป็นที่จะต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ สอดถูกนำมาใช้ ดังเช่นการใช้วิธีการกระตุ้น ด้วยวิธีทางหลักจิตวิทยา ที่มนุษย์มีความสนใจต่อ ความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว ในการกระทำตามลักษณะ เช่นว่านี้ ก็เพื่อนำไปสู่การได้ความคิด ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อันจะนำมาเป็นมุมมอง มุมมอง ที่ไม่เหมือนกันของในแต่ละบุคคลนี้จะนำไปสู่เป็นประเด็นใหม่ในที่สุด และนำมาสู่การเป็นประเด็น ของข่าวที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ในการตั้งคำถามกับผู้ให้ข่าว จึงเป็นกลวิธีอย่างหนึ่ง ที่ได้กระทำตามบทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนด้วยวิธีการขยายแง่มุม ประเด็นขึ้น หรือ การใช้วิธีการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวขึ้น รูปแบบและลักษณะ เนื้อหาของสื่อมวลชนในงานวิจัยนี้พบก็คือ

1.1.1. การตั้งคำถามเชิงอุปมေး

การตั้งคำถามเชิงอุปมေး คือ สื่อมวลชน โดยนักข่าว ได้ตั้งคำถามให้เกิด ในรูปแบบ ของการหนุนส่งเสริม ให้มีลักษณะของความแตกแยกทางความคิดเห็น ซึ่งกันและกันขึ้น โดยหวังว่า เมื่อเกิดมีความแตกแยกในทางความคิดเห็นของแต่ละฝ่ายแล้ว จะกลายเป็นประเด็น ข่าวใหม่ที่สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทนำมาเสนอเหตุการณ์ทางการเมืองแก่สังคมขึ้น ประเด็นที่ สื่อมวลชนได้กระทำไปแล้วในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา แยกเป็นแต่ละประเด็นมีดังนี้

ก. ประเด็นการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา

คราประสูร

รูปแบบและลักษณะเนื้อหาในการตั้งคำถามเชิงยุทธศาสตร์ ที่นำมาเสนอนี้ พิจารณาจากรูปแบบของ การตั้งคำถามกับผู้ให้ข่าวหรือจากแหล่งข่าว โดยสื่อมวลชน มีวัตถุประสงค์หวังได้รับความคืบหน้าของข่าว ที่กำลังเกิดขึ้นว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าจะให้มีการขยายแง่มุมประเด็นข่าวต่อ หรือการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวขึ้นมา เพื่อสนองบทบาทของสื่อมวลชน ในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน จะได้รับรู้ความเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีความรวดเร็วและต้องสร้างประสิทธิภาพให้เหนือกว่าคู่แข่งขึ้นต่อการดึงดูดความนิยมนั้นมากขึ้น วิธีการของตั้งคำถามในเชิงยุทธศาสตร์ จึงเป็นกลยุทธ์หนึ่ง ที่สนองตอบต่อวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้ดังบางตอนจากข่าวที่ชี้ให้เห็นถึง รูปแบบ และลักษณะเนื้อหาของสื่อมวลชน ดังนี้

...จากข่าวพล.อ.สุจินดา ขึ้นเป็นนายกฯนี้ ทำให้เกิดกระแสคัดค้านจากพรรคการเมืองสายประชาธิปไตยและบุคคลทั่วไปนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ลูกชาย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ...ให้สัมภาษณ์ว่า กรณี พล.อ.สุจินดา คราประสูร เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี...ผู้สื่อข่าวถามว่าพล.อ.สุจินดาเป็นนายกรัฐมนตรี จะเกิดความวุ่นวายมากแค่ไหน นายไกรศักดิ์กล่าวตอบว่า จะต้องเผชิญหน้าและโจมตีอย่างหนักในสภาผู้แทนราษฎร...(ไทยรัฐ 6 เมษ.35)

จากประเด็นข่าว ที่เกิดขึ้นที่ พล.อ.สุจินดา จะขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี นี้ ผู้สื่อข่าวได้ถามนายไกรศักดิ์ โดยเริ่มขยายประเด็นถึง ความวุ่นวาย ที่จะตามมาเมื่อเป็นนายกรัฐมนตรีโดยนักข่าวได้ถาม นายไกรศักดิ์ ให้แสดงความคิดเห็นออกมาจากการตั้งคำถามยุทธศาสตร์ถึง การเป็นนายกฯ ทั้งนี้เพราะ พล.อ.สุจินดา เป็นผู้นำ รสช.ที่เข้ายึดอำนาจจาก พล.อ.ชาติชาย ซึ่งเป็นบิดา และได้ตั้งคำถามที่ให้แสดงความคิดเห็นในประเด็นพล.อ.สุจินดาเป็นนายกรัฐมนตรี กับ บุคคลต่าง ๆ ที่เป็นฝ่ายค้านอื่น ๆ เช่น พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ

พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายชวน หลีกภัยฯ ซึ่งมีลักษณะของคำถามในเชิงสุหทัย เช่นเดิม รวมทั้งได้มีประเด็นใหม่เกิดขึ้น ดังในเรื่อง การเสียสัตย์ คือ

...ต่อมาเวลา 16.00 น. พล.อ.ชวลิต ได้ไปที่โรงแรมปรีเชษฐ์...ต่อท้อถามว่า หาก พล.อ.สุจินดา รับตำแหน่งนายกฯ ท่านจะยังคงรัก พล.อ.สุจินดา เหมือนพี่เหมือนน้องและจะมองหัวแม่ตีน แล้วรู้ใจเหมือนเดิมอีกหรือไม่ พล.อ.ชวลิตตอบว่า ในฐานะพี่น้องและความรู้จัก...ไม่เปลี่ยนแปลง แต่หลักการตนไม่เห็นด้วย...จะร่วมกับ...4 พรรค...คัดค้านคนนอก...ส่วนท่าทีของพรรคฝ่ายค้านอื่น ๆ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม...ผู้สื่อข่าวถามว่า การที่พล.อ.สุจินดา เป็นนายกฯ แสดงว่าரசช. เสียสัตย์ใช่หรือไม่ พล.ต.จำลอง ตอบว่า คุณไปถามเขาเองสิว่าผิดสัญญาใช่หรือไม่... (ไทยรัฐ 8 เมษ.35)

...พรรคประชาธิปัตย์มีท่าทีคัดค้านคนนอก มาเป็นนายกฯ...นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรค กล่าวถึงกรณี พล.อ.สุจินดา ให้เหตุผลต่อการเสียสัตย์เพื่อประเทศชาติ...ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุจินดา มีความสามารถพอจะเป็นนายกฯได้ไหม นายชวนตอบว่า มีความสามารถคนหนึ่ง แต่เชื่อถือยากสักหน่อยเท่านั้นเองท่านยอมเสียสัจจะก็พูด ตอนนั้นไม่ทราบว่าคุณตอนเมาแล้วหรือเปล่า... (ไทยรัฐ 9 เมษ.35)

...ขณะเดียวกันกลุ่มส.ส. ของพรรคพลังธรรม...นำโดย พ.อ.ชินวุธ... พ.อ.วินัย สัมพงษ์ ส.ส. กทม. ได้ร่วมกันแถลงข่าว คัดค้านนายกฯมาจากคนกลาง ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุจินดา พูดว่า เข้ามาเป็นนายกฯเป็นการยอมเสียสัตย์เพื่อทำงานให้ประเทศชาติ พ.อ.วินัยกล่าวว่า ข้ออ้างนี้ฟังไม่ขึ้น...

เมื่อเกิดเป็นประเด็นข่าวในเรื่อง การเสียสัตย์ของ พล.อ.สุจินดา ที่เป็นนายกฯ แล้วนักข่าวได้ไปสัมภาษณ์ตั้งคำถามซักถามให้ขยายประเด็น การย้ายถึงความผิดพลาดการแต่งตั้ง

โดยได้ใช้คำถามในเชิงสุ่ม และขณะเดียวกัน ก็ตั้งคำถามสุ่มแก่พวกเขาด้วยกัน ให้แตกแยก
ทางความคิดเช่นกัน ดังเช่น

... พล.อ. ชาวลิตให้สัมภาษณ์ที่บ้าน... ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุนทร เคยพูดไว้ว่า
ถ้าตั้งนายกฯ ไม่ได้จะให้เหยียบ ตอนนั้นคิดอย่างไรกับคำพูดนี้ พล.อ.ชาวลิต กล่าวว่า
จะไปเหยียบตาปลาท่านหรือ ใครจะกล้าไปเหยียบท่าน... (ไทยรัฐ 14 เมษ.35)

... ทางด้าน พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภารสช. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว...
ต่อข้อถามว่า รัฐธรรมนูญมาตรา 216 ยังระบุว่า ท่านสามารถปลดนายกฯ ได้
ในฐานะที่นายกฯ ไม่สามารถบริหารบ้านเมืองได้ พล.อ.สุนทร ตอบว่า เรื่องนี้
ต้องไปอ่านดูให้ดี... เพราะตีความกันไปได้หลายอย่าง... กรณีที่เอา รัฐมนตรี
ที่ถูกประกาศยึดทรัพย์ร่วมกรม. ด้วย จะเป็นการหักหน้า พล.อ.สิทธิ จิรโรจน์หรือ
ไม่ พล.อ.สุนทร กล่าวว่า มันพูดยากเพราะตนไม่ใช่ผู้ตกลงใจในการคัดเลือก
รัฐมนตรี... ผู้สื่อข่าวถามว่า อย่างนี้เท่ากับนายกฯ ยังดันทุรังรับพวกนี้เข้าร่วม
รัฐบาลใช้ไหม พล.อ.สุนทร ตอบว่า ไม่ใช่หรือคนนายกฯ ท่านต้องฟังเสียงหัวหน้า
พรรค 5 พรรค... ต่อข้อถามว่า เท่ากับ 5 พรรคการเมืองเสียมารยาททาง
การเมืองใช้ไหม พล.อ.สุนทร ตอบว่า พรรคไหนที่เขาไม่มีนักการเมืองที่
ถูกประกาศยึดทรัพย์ ก็อาจจะเสียหน่อยหน่อย... (ไทยรัฐ 19 เมษ.35)

ข. ประเด็นในคำกล่าวถึงเรื่องการปฏิบัติ

ตัวอย่างของการตั้งคำถามสุ่มในประเด็นที่มีข่าวจะมีการปฏิบัติ เพื่อ
แก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในการชุมนุมต่อต้าน พล.อ.สุจินดา นักข่าว ได้ตั้งคำถามซักถามใน
เรื่องการปฏิบัติ ซึ่งมีเหตุการณ์ หลังจาก ที่ คณะ รสช. ได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจเมื่อวันที่
23 กุมภาพันธ์ 2534 อ้างถึงเหตุผลในการยึดอำนาจครั้งนั้นไม่ได้เป็นการแสวงหาอำนาจ แต่
ที่จำต้องทำการยึดอำนาจนั้น เพราะมีคณะรัฐมนตรีที่มีการคอร์รัปชันกันมากและเหตุผลต่าง ๆ อีก
หลายประการ ภาพของการปฏิบัติในคนทั่วไปแล้ว ต่างทราบกันดีอยู่แล้ว ในทางปฏิบัติจะเป็นการ

แสวงหาอำนาจให้แก่กลุ่มตน เมื่อนักข่าวตั้งคำถามในเรื่องนี้ถึงข่าวว่าจะมีการปฏิบัติขึ้นอีกจากผู้ที่ให้ข่าวในกลุ่มผู้นำรศช. จึงเป็นการตั้งคำถามที่หวังให้ผู้คำตอบมีความแตกแยกกันและจะได้อะไรไปสู่วิถีชีวิตของคำตอบในประเด็นของข่าวต่อไปเช่น

... พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะรมว.มหาดไทยกล่าวถึงการโจมตีของฝ่ายค้าน...

ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.ทหารสูงสุดและพล.ทบ. ไม่รับประกันว่าจะไม่มีปฏิบัติ

มีความเห็นอย่างไร รมว.มหาดไทยกล่าวว่า ท่านเป็นนักการทหารก็คิดอย่าง

ทหาร จะให้ท่านรับรองได้อย่างไร ผมเชื่อแน่ว่าไม่มีปฏิบัติ.. (ไทยรัฐ 23 เมษ.35)

... คำวันเดียวกัน พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ อดีตประธานสภารรชช. ให้สัมภาษณ์...

ผู้สื่อข่าวถามว่า เห็น พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล พล.ทหารสูงสุดและพล.ทบ.

กล่าวว่า อาจจะมีการปฏิบัติเกิดขึ้นอีก หากสถานการณ์บ้านเมืองไม่สงบขุนวาช

พล.อ.สุนทรกล่าวว่า นั้นเป็นเรื่องของพล.ทหารสูงสุดและผู้อำนวยการรักษา

ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของท่านตนไม่มีตำแหน่งหน้าที่อะไรแล้ว...

(ไทยรัฐ 24 เมษ.35)

ค. ประเด็นการเรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญมีความเป็นประชาธิปไตยของฝ่ายค้าน

ในประเด็นการเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีข่าวในช่วงแรกว่า พรรคร่วมรัฐบาล ได้ร่วมกับพรรคฝ่ายค้าน 4 พรรค ร่วมกันแก้ไขในครั้งนี้ แต่ต่อมาได้มีการปฏิเสธจากแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล คือ นายบรรหาร ศิลปอาชา ได้ทำหนังสือกราบบังคมทูลปฏิเสธ ตามที่นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ นำเรื่องให้ทรงทราบ ในเวลาต่อมาข่าวช่วงก่อนที่จะมีการปฏิเสธนั้น กระแสข่าวของการเรียกร้อง ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็นเกิดขึ้นเป็นอันมาก พล.ต.จำลอง ในฐานะ ผู้นำการเรียกร้องได้ยื่นเงื่อนไขในการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยต้องการไม่ให้มีบทเฉพาะกาล คือ เมื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว พล.อ.สุจินดา ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีทันที เหตุการณ์ของกระแสข่าวช่วงนี้มีการกล่าวถึงประเด็นนี้อย่างมาก นักข่าว จึงตั้งคำถามซักถามในประเด็นนี้ดัง

ได้ตั้งคำถามซักถามกับพล.อ.สุจินดา และมีคำถามในลักษณะในเชิงขู่หย่าขาดไปถึง พล.ต.จำลอง
ตั้งนี้

...ที่ท่าเนียบรัฐบาลวันเดียวกันพล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรีพูดกับ
ผู้สื่อข่าวกรณีผู้ประท้วงกำลังรอคำตอบเรื่องแก้รัฐธรรมนูญว่า ตนไม่มีอะไรจะพูด
เพราะแถลงไปหมดแล้วไม่มีจะแถลง เมื่อถามว่า พล.ต.จำลอง จะไม่ยอมรับ
เงื่อนไขการแก้ไขรัฐธรรมนูญและต้องการให้นายกฯลาออกอย่างเด็ดขาด นายกฯ
ตอบว่า ตนไม่มีอะไรจะพูดกับพล.ต.จำลองในเรื่องนี้ อะไรก็ไม่มีพูด...
(ไทยรัฐ 12 พค.35)

...เวลา 11.30 น.วันที่ 11 พ.ค.ที่ท่าเนียบรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร
ให้สัมภาษณ์เรื่อง การเรียกร้องให้แก้รัฐธรรมนูญว่า ไม่เคยขัดข้องในเรื่องการ
แก้ไขรัฐธรรมนูญ... ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ยังไม่มีท่าทีที่จะ
เลิกผลักดัน ให้นายกฯลาออกจากตำแหน่ง พล.อ.สุจินดา ตอบว่า ไม่มีอะไรจะ
พูดกับ พล.ต.จำลองในเรื่องนี้เพราะเงื่อนไขของคน ๆ หนึ่งคงจะแก้หน้าออก...
(มติชน 12 พค.35)

หลังจากที่มิชชั่น นายบรรหาร ออกมาปฏิเสธ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามประเด็น
ที่ถกเถียงกันอยู่ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามในลักษณะเชิงขู่หย่าให้ขาดไปถึงการกระทำของ 5 พรรค
การเมืองร่วมรัฐบาลและขาดไปถึง พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพื่อสร้างเป็นประเด็นในการ
เสียดสีของ พล.ต.จำลอง เป็นประเด็นข่าวต่อไป ดังนี้

...ที่กระทรวงมหาดไทย พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะ รมว.มหาดไทยได้ให้
สัมภาษณ์...ผู้สื่อข่าวถึง ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่ง 5
พรรคการเมืองร่วมรัฐบาล ได้กลับคำพูด พล.อ.อ.อนันต์ กล่าวว่า
เรื่องนี้ ก็แล้วแต่ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคน...ส่วนจะถือว่าเป็นการกลับ
คำพูดจากที่เคยให้กับประชาชนหรือไม่ ในเรื่องนี้ตนยังไม่เห็นประชาชนออก

มาโจมตีอะไรอย่างบางคนบอกว่า จะอดอาหารและชอตายภายใน 5 วัน 7 วัน แต่ตอนนั้นก็ทานข้าวแล้วประชาชนว่า หรือไม่ ผู้สื่อข่าวถามว่า คิดว่าเป็นการเสียชีวิตหรือไม่ รว.มหาดไทย กล่าวว่า "ก็สื่อมวลชนไปคิดเอาเองซึ่งว่า การพูดแล้วไม่เป็นไปตามคำพูด ว่าแต่คนอื่นเขา จะอ้างอะไรก็แล้วแต่ถ้าไม่ทำตามที่พูดผมก็ถือว่าพูดไม่จริง"... (ไทยรัฐ 13 พค.35)

ทั้งหมดตามที่ได้เสนอไว้ข้างต้นได้เป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ด้วยการขยายแง่มุมประเด็นของข่าว หรือ การซ่อนความหมายในการรายงานข่าว โดยที่สื่อมวลชนใช้รูปแบบและลักษณะเนื้อหาในการแสดงออกซึ่งบทบาทนั้น ๆ ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ ด้วยรูปแบบของการตั้งคำถามในลักษณะเชิงยุแหย่เพื่อให้เกิดเป็นประเด็นใหม่ และหากเมื่อผู้ให้ข่าวหรือแหล่งข่าวได้ขยายแง่มุมประเด็นขึ้นมาตามความคิดของตนเองเพิ่มขึ้นจากคำถามที่ผู้ทำการสื่อสารมวลชนหรือนักข่าว ที่ตั้งคำถามซักถามไว้แล้ว โดยลักษณะของการตั้งคำถามในรูปแบบของการยุแหย่ ถือเป็นกลวิธีหนึ่งที่สื่อมวลชน นำมาใช้ปฏิบัติในช่วงเวลานั้น ซึ่งเป็นช่วงที่มีความหลากหลายของกระแสข่าว โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมืองที่มีความขัดแย้งทางความคิดเป็นอย่างมากในช่วงเวลานั้น

1.1.2. การตั้งคำถามเชิงกระตุ้นการโต้แย้งแสดงเหตุผล

การตั้งคำถามเชิงกระตุ้นให้เกิดการโต้แย้งแสดงเหตุผลนั้น เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่สื่อมวลชนได้นำมาปฏิบัติในช่วงเวลานั้นของการแสดงบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อจะได้รับรู้ความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเมือง จากการตั้งคำถามเชิงกระตุ้นให้เกิดการโต้แย้ง แล้วมีการแสดงเหตุผลสนับสนุนข้อที่นำมากล่าวอ้างขึ้น ลักษณะของการโต้แย้งแสดงเหตุผล ตามที่สื่อมวลชนได้แสดงรูปแบบนี้ จะมีลักษณะคือ สื่อมวลชน เป็นผู้ส่งเสริมการโต้แย้งให้เกิดขึ้นในทางความคิดโดยอาศัยการใช้หลักทางจิตวิทยาสังคมเป็นพื้นฐาน ซึ่งตามธรรมดาโดยทั่วไปแล้ว การโต้แย้งที่เกิดขึ้นจากกลุ่มต่าง ๆ นั้นเป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคลต่าง ๆ มีความต้องการ มีความคิดเห็น หรือมีทัศนคติ รวมทั้งการมีค่านิยมของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันไป โดยในความแตกต่างกันนั้น มักขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่เป็นทุน

เดิมอยู่แล้วจะนั้นเมื่อเกิดความคิดเห็นที่ขัดแย้งขึ้นมาเมื่อใด ก็เกิดปฏิกิริยาโต้แย้งระหว่างกัน
ปรากฏขึ้นให้เห็นอยู่เสมอ เมื่อมีการโต้แย้งขึ้น ก็มีการใช้เหตุผลมาสนับสนุนข้อโต้แย้งนั้น ๆ
ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากการโต้แย้งครั้งนี้ มีทั้งในด้านของความคิดและการแสดงออกทางพฤติกรรม
ต่าง ๆ เช่น การพูด การเขียน ทางกริยาอาการต่าง ๆ เป็นต้น ผลลัพธ์ของการกระตุ้นให้
เกิดการโต้แย้งขึ้นมานั้น ได้ก่อให้เกิดผล ทั้งในแง่ดีและแง่เสียควบคู่กัน ในแง่ดีที่ได้พบเห็นอยู่
เป็นประจำก็คือการได้ประเด็นใหม่ ๆ จากการแสดงออกจากความคิดเห็นที่ก่อให้เกิดการโต้แย้ง
กันขึ้นและผลในแง่ดีนี้เอง ทำให้ผู้ที่ทำการสื่อสารมวลชนหรือนักข่าวสามารถนำมาใช้เป็นประเด็น
พร้อมจับขึ้นมาเป็นข่าวได้ เท่ากับเป็นการสร้างความไหลเวียนของข่าว ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง
ส่วนในแง่ของผลเสียนั้น ย่อมมีผลทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างกันและกันในด้านความที่เป็นมิตรลดลง
แต่อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนก็ยังที่สามารถนำผลในแง่ที่เสียของการโต้แย้งมาเป็นสาระออกมา
เป็นประเด็นต่าง ๆ ได้เช่นกันดังเช่น เมื่อเกิดมีการโต้แย้งขึ้นมา สิ่งแรกนี้ ก็คือการนำเอา
ความเห็นในผลของการโต้แย้งนั้นมาให้กับอีกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทำการวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่เป็น
ข้อโต้แย้งที่ผ่านมานั้นว่า ตนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสิ่งเหล่านั้น ซึ่งเท่ากับเป็นวิธีการที่ได้ขยาย
ในสิ่งที่มียู่เดิมให้แตกแขนงออกไปมากขึ้น สามารถรู้ไปถึงสาเหตุและสิ่งต่าง ๆ ที่ขยายเพิ่มขึ้น
และเมื่อได้รู้เพิ่มขึ้นก็เท่ากับเป็นการขยายประเด็นในปรากฏการณ์นั้นเพิ่มขึ้นมา อันเป็นการนำ
ไปสู่การขยายแง่มุมประเด็นข่าวนั้นมากขึ้น นั่นเอง

ดังนั้น ในการตั้งคำถามเชิงกระตุ้นให้เกิดการโต้แย้งแสดงเหตุผล
ตามบทบาทนี้ จึงเป็นกลวิธีอีกวิธีหนึ่ง ที่สื่อมวลชน นำมาถือปฏิบัติในช่วงที่มีความขัดแย้งทาง
การเมืองเกิดขึ้น ในช่วงของการเป็นรัฐบาลของพล.อ. สุจินดา คราประยูร ซึ่งเมื่อแยกเป็น
แต่ละประเด็นแล้ว มีประเด็นดังนี้

ก. ประเด็นการรับนักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์ มาเป็นรัฐมนตรี

ในประเด็นการรับนักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาเป็นรัฐมนตรีนี้
หลังจากที่ 5 พรรคการเมืองได้ประกาศหนุน พล.อ. สุจินดา คราประยูร ขึ้นมาเป็นนายก
รัฐมนตรีแล้ว 5 พรรค ฝ่ายร่วมรัฐบาล เริ่มจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีกัน จากการเปิดทางของ

นายกรัฐมนตรี ตามที่มีกระแสข่าวเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2535 ในกระแสข่าวที่เกิดขึ้นนี้ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ได้เปิดทางให้นักการเมืองที่ถูกคณะตรวจสอบทรัพย์สินของคณะ รสช. ที่มี พล.อ.สุจินดา เป็นแกนนำของคณะ รสช. ร่วมอยู่ด้วย ประกาศยึดทรัพย์สินนักการเมืองเหล่านั้น ให้เข้าร่วมเป็นคณะรัฐมนตรีในชุด รัฐบาล พล.อ.สุจินดา ชุดนี้ได้ เมื่อเกิดเป็นประเด็นที่ว่า จะรับนักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สิน เข้าร่วมเป็นคณะรัฐมนตรี สื่อมวลชน โดยนักข่าว ซึ่งแสดงบทบาท การให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อที่จะได้รับรู้ความเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมือง ขยายประเด็นมากขึ้น มีการตั้งคำถามซักถามกับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในการตั้งคำถาม ซักถามนี้เอง ได้ก่อให้เกิดรูปแบบและเนื้อหาในการกระตุ้นการโต้แย้งแสดงเหตุผลจากฝ่ายต่าง ๆ ขึ้นมา ในการโต้แย้งแสดงเหตุผลขึ้นมาเป็นผลที่เกิดจาก กลุ่มคนเหล่านั้น ต้องการจะอธิบายความ ตามความเห็นของตนเพิ่มเติม หรือ อาจเกิดจากการที่ไม่ต้องการอธิบายความตามความคิดเห็นมา ก่อนก็ได้แต่เมื่อมีการกระตุ้นขึ้นก็เกิดการโต้แย้งแสดงเหตุผลดังเช่นประเด็นการรับนักการเมือง ที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สินมาเป็นรัฐมนตรี จากข่าวในหนังสือพิมพ์ที่ใช้การโต้แย้งแสดงเหตุผลของ พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ มีความดังนี้

...ด้านความเคลื่อนไหวของ พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภา รสช...
 ได้ให้สัมภาษณ์...และเมื่อถามต่อไปว่า ในการที่จะรับนักการเมือง ที่ถูก กตส.
 ประกาศยึดทรัพย์สินมาเป็นรัฐมนตรี นั้น พล.อ.สุจินดา ได้หารือกับท่านหรือไม่
 พล.อ.สุนทร ตอบว่า ตนไม่ได้อยู่ในฐานะที่นายภจะต้องมาหารือ ตนอยู่ของตน
 ตามลำพังและตนก็ไม่รู้ว่าท่านนายภมีความคิดอย่างไร ก็พูดว่า หากไม่ให้คนถูก
 ยึดทรัพย์สินเป็นรัฐมนตรีแล้ว จะไม่มีคนคุมเสียงของพรรคการเมือง ผู้สื่อข่าวถามซ้ำว่า
 การยึดอำนาจการปกครองเมื่อวันที่ 23 ก.พ.34 เพราะนักการเมืองเหล่านั้นทุจริต
 ใช่หรือไม่ พล.อ.สุนทรตอบว่า ถูกต้อง นั้นเป็นสาเหตุหนึ่ง แต่การที่จะมีผู้ถูกประกาศ
 ยึดทรัพย์สิน มาเป็นรัฐมนตรี ก็เป็นเรื่องของท่านนายภฯ และเมื่อผู้สื่อข่าวถามต่อว่า
 จะเป็นการทวนกระแสของ รสช.หรือไม่ พล.อ.สุนทร ตอบว่า ไม่มีความเห็นซึ่ง
 ตนนั้นก็ไปพูดไปหลายครั้งแล้วว่า ตนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคนพวกนี้ และตนก็ขอ
 ยืนยันด้วยว่า ไม่ได้ถือเขาเป็นศัตรู...ผู้สื่อข่าวถามซ้ำอีกว่า จะไม่เสียหรือ ที่เอา
 คนถูกประกาศยึดทรัพย์สินเข้าร่วมรัฐบาล พล.อ.สุนทร ตอบว่า มันก็เสียมาตั้งแต่วัน

ยึดอำนาจแล้วและเมื่อผู้สื่อข่าวถามต่อว่า การที่รับคนเหล่านี้มาเป็นรัฐมนตรีสั่ง
ที่ รสช. ทำมา 1 ปี จะไม่ถือเป็นการสูญเปล่าหรือ พล.อ.สุนทร ตอบว่า
ไม่สูญเปล่าผมมีตัวอย่าง... (ไทยรัฐ 12 เมษ.35)

และอีกประเด็นที่ พล.อ.อ. เกษตร วิจารณ์ ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวถึงประเด็น
การรับนักการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาเป็นรัฐมนตรี โดยผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามให้เกิดการ
โต้แย้งกันถึงในเรื่องของความไม่บริสุทธิ์ของนักการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์แล้ว พล.อ.อ. เกษตร
ได้แสดงการโต้แย้งและแสดงเหตุผลในเรื่องนี้จากข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้แก่

...ผู้สื่อข่าวถามว่าหากยังให้ร่วมรัฐบาลอยู่ ไม่ถือว่าเป็นจุดบอดของรัฐบาล
หรือเอาคนไม่บริสุทธิ์ร่วมรัฐบาล พล.อ.อ. เกษตร ตอบว่า ใครว่า เขาไม่
บริสุทธิ์ เขายังบริสุทธิ์อยู่ อันนี้เป็นเรื่องของนายฯ ตนออกความเห็นไม่ได้...
(ไทยรัฐ 13 เมษ.35)

จากประเด็นเดียวกันนี้ ผู้สื่อข่าวก็ได้ตั้งคำถามในการกระตุ้นการโต้แย้งให้เกิด
การแสดงเหตุผลกับ พล.อ.สุจินดา โดยตรง เพื่อให้เกิดความกระจ่างพร้อมได้แสดงบทบาท
การเป็นผู้นำข่าวมาสื่อให้กับประชาชน ที่จะได้รับรู้ความเคลื่อนไหว ถึงการเปิดทางที่จะรับ
บุคคลที่ถูกยึดทรัพย์มาร่วมเป็นรัฐมนตรีในชุดนี้ พร้อมกับได้เกิดมีการขยายแง่มุมไปถึงว่า ขณะนี้
เจตนาารมณ์ของ พล.อ.สุจินดา ในเรื่องนักการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์ได้เปลี่ยนไปไม่เหมือนในช่วง
ที่เป็นแกนนำ รสช. รวมถึงการโยนความผิดที่ประชาชนเลือกบุคคลเหล่านี้เข้านั้นมา ดังเช่น

...ผู้สื่อข่าวถามพล.อ.สุจินดาว่า ยังยืนยันได้หรือไม่ว่า จะไม่เอาผู้ถูก
ยึดทรัพย์มาเป็นรัฐมนตรี พล.อ.สุจินดา ตอบ อ้อ่าเพิ่งพูดในสิ่งที่ยังไม่ทราบว่าจะ
เกิดอะไรขึ้น พยายามชักเทื่อเกิน ผู้สื่อข่าวถาม ที่ชักเรื่องนี้เพราะเป็นห่วง
เรื่องภาพพจน์ของประเทศเพราะต่างประเทศเป็นห่วงเรื่องการคอร์รัปชันมาก
พล.อ.สุจินดา ตอบ ทุกคนต้องการที่จะตั้งรัฐบาลที่...ผู้สื่อข่าวถาม ประเด็นนี้
จะไม่กระทบต่อเจตนาารมณ์ของสภารสช. เมื่อครั้งยึดอำนาจหรือ พล.อ.สุจินดาตอบ

ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรได้ 100 % ... (มติชน 14 เมษ.35)

... เมื่อวานนี้ (21 เมษ.) พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรีได้เปิดให้สัมภาษณ์... ผู้สื่อข่าว ถามซ้ำว่า การเลือกรัฐมนตรี โดนยึดทรัพย์มาเป็น เป็นความผิดของท่าน หรือไม่ นายอภิชนกล่าวว่า ถ้ามีอะไร ก็คงเป็นความ ผิดพลาดของประชาชน ที่เลือกเข้ามาเป็นผู้แทน... (ไทยรัฐ 23 เมษ.35)

ข. ประเด็นการนำห้องน้ำเคลื่อนที่ของกรุงเทพมหานครไปบริการกับ

กลุ่มผู้ประท้วง

ในประเด็นการนำห้องน้ำเคลื่อนที่ของกรุงเทพมหานคร ไปบริการกับกลุ่ม ผู้ประท้วง และเกิดเป็นประเด็นข่าวที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันมาก ผู้สื่อข่าวจึงได้ตั้งคำถามซักถามกับ พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ในประเด็นที่ตั้งขึ้นมาถึงการปฏิบัติของกรุงเทพมหานคร และ พร้อม กันนั้นได้เกิดมีประเด็นใหม่ที่ รัฐมนตรีมหาดไทยสามารถปลดผู้ว่าราชการตามอำนาจในทางกฎหมาย จากการที่ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามกับ พล.อ.อ. อนันต์ กลิตะ รวมทั้งการที่ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามกับ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ที่ได้ประเด็นใหม่ต่อกถึง การมีข่าวในเรื่องการใช้อำนาจของ ผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานคร ใช้อำนาจการกวาดต้อนผู้คนมาร่วมประท้วง และการใช้เครื่องมือของรัฐ ไปในการประท้วง จึงเห็นได้ว่า

หลังจากที่สื่อมวลชนตั้งคำถามแล้วสามารถที่ขยายเป็นประเด็นต่อได้ ส่วนรูปแบบของการตั้งคำถามซักถามในการกระตุ้นการโต้แย้งแสดงเหตุผล สื่อมวลชนได้หยิบยกเรื่องที่กำลัง ชัดแย้งหรือคำกล่าวของบุคคลขึ้นมาให้มีการตอบโต้ในสิ่งที่หยิบยกขึ้นมาขึ้นตั้งในความตอนหนึ่งจากข่าว ในหนังสือพิมพ์ คือ

...ต่อข้อถามว่า การที่ทางกรุงเทพมหานคร นำห้องน้ำเคลื่อนที่ หรือรถพยาบาลไปบริการถือว่าเป็นเรื่องปกติ หรือเป็นการสนับสนุน กลุ่มผู้ชุมนุม พล.อ.อ. เกษตร ตอบว่า เรื่องนี้ต้องพินิจพิจารณาเข้าใจ เจตนาดีก่อน แต่หลังจากที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเราก็ได้กำชับ รมว.มหาดไทย ที่ดูแลรับผิดชอบกรุงเทพมหานครว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ งานถูกต้องหรือไม่ ไม่ใช่ไปสนับสนุนพวกที่ก่อกบฏ แต่เหตุการณ์ครั้งนั้น มันวุ่น ๆ ก็ต้องมาว่ากันทีหลังว่า เหตุการณ์ที่เข้าไปถูกต้องหรือไม่ ซึ่ง รมว.มหาดไทยคงตอบได้ดีกว่าตน ทางด้าน พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะ รมว.มหาดไทยได้ตอบข้อซักถามผู้สื่อข่าวต่อว่า ก็ไม่มีปัญหาอะไร ถ้าหากการชุมนุมนั้น มีระเบียบอยู่ในความสงบ ผู้สื่อข่าวถามว่า ตามที่ นายกษบอกล่าว หากเกิดเหตุการณ์ไม่สงบอำนาจของ รมว.มหาดไทย สามารถปลดผู้ว่าฯ กทม. ได้หรืออุปสภากทม. ได้ นั้นความจริงเป็นอย่างไร พล.อ.อ.อนันต์ กล่าววว่า ตนยังไม่ทราบ ส่วนอำนาจของ กระทรวง มหาดไทยสามารถดำเนินการได้หรือไม่นั้น พล.อ.อ.อนันต์ กล่าววว่า กฎหมายให้อำนาจไว้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจ แต่ต้องมีเหตุผลอะไรว่า ทำไม่ถึงปลดได้... (ไทยรัฐ 15 พค. 35)

...เมื่อตอนเช้าวันที่ 15 พ.ค. พล.อ. สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี และคณะได้ร่วมเข้าปรึกษาหารือ กับ พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์... ผู้สื่อข่าวถามว่า จะมีการเอาผิดกับทาง กทม. หรือไม่ ในการที่ได้จัดรถสุขาไปบริการ กับ ผู้ชุมนุม ที่ผ่านมา พล.อ. สุจินดา ตอบปฏิเสธวว่า ตนไม่เคยบอกเลขวว่า สิ่งนี้เป็นการกระทำผิด แต่สิ่งที่ตนได้รับรายงานเข้ามานั้นเป็นเรื่องที่การ นำรถสุขาหรือรถขยะไปขวางทางกั้นถนน หรือ การนำเครื่องมือของรัฐไปใช้ นั้นเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะกระทำ ยิ่งกว่านั้น ยังมีข่าววว่า ใช้อำนาจของ กทม. ไปกวาดต้อนผู้คน มาเข้าร่วม ซึ่งตนไม่ได้หมายความว่า ผู้วฯ เป็นคนทำ เพราะตนคุ้นเคยกับผู้วฯ คนนี้... (ไทยรัฐ 16 พค. 35)

ง. ประเด็นในการสลายผู้ชุมนุมประท้วงช่วง 17-20 พฤษภาคม

2535 ของรัฐบาล

สำหรับในประเด็น การสลายผู้ชุมนุมประท้วงในช่วงวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 ในการแสดงบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อให้รับรู้ความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเมือง เมื่อเกิดมีเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมประท้วงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยได้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต จากการใช้กำลัง ทหารและตำรวจ เข้าสลายฝูงชนผู้ประท้วงนั้น ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามให้เกิดมีการโต้แย้งที่จะต้องมีการชี้แจงแสดงเหตุผลของบุคคลต่าง ๆ ที่มีอำนาจ และได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาต่อมา ซึ่งคำถามที่ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามไปนั้น เป็นการแสดงตามบทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อให้ได้รับรู้ว่าในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ได้มีความคืบหน้าไปอย่างไรบ้าง ลักษณะของเนื้อหาที่ถามนั้น เป็นเนื้อหาที่ต้องการให้เกิดมีการขยายแง่มุม ปมประเด็น เพิ่มมากขึ้น จึงใช้วิธีการกระตุ้นข้อโต้แย้งและแสดงให้เห็นผลถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ในการที่จะสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นต่อคนในสังคม ดังข่าว เช่น

...เวลา 10.30 น. วันที่ 19 พ.ค. ที่หอประชุมกองทัพบก พ.อ.บัญชา ชวาลศิลป์ ผู้ช่วยเลขาธิการกองทัพบกในฐานะตัวแทนกองกำลังรักษาพระนครแถลงว่า...

ผู้กีดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทางเจ้าหน้าที่จะปฏิบัติการโดยเฉียบขาด...

ผู้สื่อข่าวถามว่า กรณีที่มีประชาชนบาดเจ็บ อันเนื่องมาจากการใช้อาวุธปืนของทหาร จะแก้ไขอย่างไร พ.อ.บัญชา ตอบ นายกรัฐมนตรี ได้บัญชาการให้กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้บาดเจ็บทั้งหมด ผู้สื่อข่าวถาม แล้วคนที่ตายจำนวนมาก โดยกระสุนทหาร ทหารจะรับผิดชอบอย่างไร พ.อ.บัญชา ตอบ... เรื่องนี้ไม่มีการใช้อาวุธ ไม่ได้ขึ้นกับเจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะประชาชนใช้ความรุนแรง เช่น ขีปนาวุธปืนฝูงชนทหาร... (มติชน 20 พค. 35)

จากตัวอย่างของข่าวที่นำมาเสนอนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามที่กระตุ้นการโต้แย้งขึ้น โดยใช้คำถามว่า "แล้วคนที่ตายจำนวนมากโดยกระสุนทหาร ทหารจะรับผิดชอบอย่างไร" ซึ่งในคำถามนี้เองได้กระตุ้นให้เกิดการโต้แย้งแสดงให้เห็นผลว่า "เรื่องนี้ไม่มีการใช้

อาวุธ ไม่ได้ขึ้นกับเจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะประชาชนใช้ความรุนแรง" ซึ่งเมื่อได้มีการขยายเหตุผลขึ้น ก็เป็นการนำไปสู่ประเด็นต่อมาว่า ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบในการที่ประชาชนที่สูญเสียชีวิตครั้งนี้โดยผู้สื่อข่าว ได้ตั้งคำถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักการเมือง และกลุ่มผู้มีอำนาจดังกล่าวต่อไป

...พล.อ.อ.สมบูรณ์ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทยธรม นายกรัฐมนตรี...
 กล่าวหลังเกิดเหตุขัดข้องจนนำไปทั้งกรม... ผู้สื่อข่าวถาม มีคนบาดเจ็บ
 เสียชีวิตขนาดนี้รัฐบาลจะทำอย่างไร พล.อ.อ.สมบูรณ์ ตอบ รัฐบาลต้องดูแล...
 ต้องประชุมกันก่อน นายณรงค์ วงศ์วรรณรองนายกฯกล่าวในโอกาสเดียวกัน...
 ผู้สื่อข่าวถาม พรรคร่วมรัฐบาล จะแสดงความรับผิดชอบอย่างไรจะถึงขั้น
 ลาออกหรือไม่ นายณรงค์ตอบ... การลาออกเป็นเรื่องใหญ่ ต้องปรึกษาหารือกัน...
 ผู้สื่อข่าวถาม คนตายไปจำนวนมาก จะนั่งพูดเรื่องประชุมผิดกฎหมายกันหาอะไร
 นายณรงค์ตอบ อ่ารวบรัดตัดตอนพูดอย่างนั้น ตนไม่ได้พูด แต่พูดด้วยความห่วงใย
 ผู้สื่อข่าวถาม รู้สึกอย่างไรที่โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เผยแพร่ภาพทหารยิง
 ประชาชน นายณรงค์ ตอบ ยังไม่เห็นทหารยิงใคร... ไม่ได้เห็นชัดเจนว่า
 ใครยิงใคร ชัดเจน... นายสมิคร สุนทรเวช รองนายกฯกล่าวหลังจากนายกฯ
 ไม่แถลง... ผู้สื่อข่าวถาม เห็นด้วยหรือไม่ กับ การที่ทหารฆ่าประชาชน
 นายสมิคร ตอบปัญหาอยู่ที่ว่า อะไรเกิดขึ้นบนท้องถนน ผู้สื่อข่าว...
 เห็นด้วยกับการฆ่าประชาชนหรือไม่ นายสมิคร ตอบ ไม่เห็นด้วยอย่างนั้น
 แต่ปัญหาอยู่ที่ว่า จะนำคำถามมาใส่ปากอย่างไรได้อย่างไร ผู้สื่อข่าว จะสนับ
 สนุนนายกฯอีกหรือไม่ นายสมิครเป็นคนละเรื่องกันไม่ได้เกี่ยวข้องกับ ผู้สื่อข่าว
 มีการไล่นายกฯกันทั้งเมือง นายสมิคร คุณเป็นหัวหน้าที่จะไล่ใช้มีมี ผู้สื่อข่าว
 จะสนับสนุนนายกรัฐมนตรีต่อไปอีกหรือไม่ นายสมิคร อ่าตั้งคำถามกับตนแบบนี้
 ไม่ได้กินหรอก ตนไม่ตอบคำถามแบบนี้... (มติชน 21 พค. 35)

... เมื่อวันที่ 21 พ.ค. ที่กองกำลังรักษาพระนครกองทัพภาคที่ 1
 พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.สูงสุดและผบ.ท.อ. แถลง... ความ
 ไม่สงบในกรุงเทพมหานคร... ผู้สื่อข่าวถามว่า จะสรุปยอดผู้เสียชีวิต
 และผู้บาดเจ็บและจะให้คำอธิบายอย่างไรกับญาติผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์
 ที่ผ่านมา พล.อ.อ. เกษตร ตอบว่า... ต้องขอให้ ผู้บัญชาการกองกำลัง
 รักษาพระนครเป็นผู้ตอบตัวเลขที่แน่นอน ส่วนจะรับผิดชอบต่อผู้เสียชีวิต
 อย่างเป็นทางการนั้น เป็นคำถามที่ไม่รู้จะตอบอย่างไร... ผู้สื่อข่าวถามว่า
 มาตรการ ในการปราบฝูงชนที่มาชุมนุม จะใช้ความรุนแรงเช่นนี้ทุกครั้ง
 หรือจะใช้ข้ออ้างที่อารยประเทศ เขาปฏิบัติกัน พล.อ.อ. เกษตร ตอบ
 ไม่ทราบอารยประเทศเขาปฏิบัติกันอย่างไร ตนคิดว่าใช้ความรุนแรง
 มากกว่าเรา... ผู้สื่อข่าวถาม วิธีการสลายฝูงชน ด้วยแก๊สน้ำตา กับ
 การสลายฝูงชนด้วยลูกปืน อย่างไม่รุนแรงกว่ากัน พล.อ.อ. เกษตรตอบ
 เรื่องนี้ตนตอบไม่ได้ เพราะไม่ได้ใช้ ถ้าใครใช้ลองบอกมาซิว่า อย่างไม่
 นุ่มนวลกว่ากัน ผู้สื่อข่าวถาม จะเกิดภาพพจน์ที่ตีระหว่าง ทหาร กับ
 ประชาชน ต่อไปอย่างไร พล.อ.อ. เกษตร ตอบ ต้องอาศัยสื่อมวลชน
 เป็นตัวประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจเหตุการณ์ที่แท้จริง...

หลังจากที่ได้ตั้งคำถามให้เกิดมีการกระตุ้นการโต้แย้งและมีการชี้แจงแสดงเหตุผล
 ดังเช่นคำถาม ที่ตั้งว่า "พรรคร่วมรัฐบาล จะแสดงความรับผิดชอบอย่างไร จะถึงขั้นลาออก
 หรือไม่" หรือ คำถามที่ตั้งคำถามว่า "เห็นด้วยกับการฆ่าประชาชนหรือไม่ จะสนับสนุน นายกฯ
 คนนี้ ต่อไปอย่างไร หรือ" และจากการตั้งคำถามว่า "วิธีการสลายฝูงชน ด้วยแก๊สน้ำตา กับ
 การสลายฝูงชนด้วยลูกปืน อย่างไม่รุนแรงกว่ากัน" จากลักษณะของคำถามตามที่ได้นำเสนอ
 ได้มีส่วนของการที่จะกระตุ้นให้ผู้ที่ถูกซักถามจากผู้สื่อข่าว ต้องชี้แจงแสดงเหตุผลต่อไป และเมื่อ
 ได้มีการชี้แจงแสดงเหตุผลขึ้น ก็ได้กลายเป็นการขยายแง่มุมประเด็นของข่าวขึ้น อันเป็นการ
 ส่องตอบทบาท การให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ที่จะได้รับรู้ความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเมือง
 ในขณะนั้น สำหรับประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่ ตามที่ผู้สื่อข่าวได้ตั้งคำถามในรูปแบบของการกระตุ้นให้

เกิดการโต้แย้งแสดงเหตุผลแล้วเกิดเป็นประเด็นขึ้นมาใหม่ คือ ประเด็นที่ว่า ทหารได้ยิงประชาชนนั้นเป็นการกระทำตามหน้าที่หรือไม่ ดังจากข่าว คือ

...พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวภายหลังการประชุม ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงวันที่ 21 พ.ค.... ผู้สื่อข่าวถามใครสั่งให้ทหารยิงประชาชน พล.อ.อ.อนันต์ ตอบ ไม่ทราบ ไม่มีใครสั่งแต่ทหารต้องป้องกันตัวเอง...ที่ขับรถไล่ทหาร จะให้ทหารยิงเลข ๆ ให้รถทับตายหรืออย่างไร ทหารไม่ยิงหรอก มีวินัยดี ผู้สื่อข่าวถามการยิงของทหารเป็นการป้องกันตัวหรือ ในขณะที่ประชาชนไม่มีอาวุธ พล.อ.อ.อนันต์ ตอบ ไม่จำเป็นถึงแม้ไม่มีอาวุธแต่ประชาชนถือไม้ ไล่ตีเผาเรณู มีสำคัญกว่าอาวุธ อีก ทหารมีมือ ก็ต้องป้องกันสถานที่ของทางราชการ ทหารยิงขึ้นฟ้า ก็หาว่ายิงไล่ประชาชน พุดกันให้ถูกเรื่องหน่อย ผู้สื่อข่าวถาม แสดงว่า การกระทำของทหารถูกต้อง พล.อ.อ.อนันต์ ตอบ ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องทางราชการ ก็ไม่สามารถรักษาสภาพบ้านเมืองเอาไว้ได้...นายมีชัย ฤชุพันธ์ รองนายกฯกล่าวว่าร่างพรบ. นิรโทษกรรม ไม่มีการยกเว้นการลงโทษผู้กระทำความผิด...ผู้สื่อข่าวถาม ทหารที่ฆ่าคนตาย ทำไมไม่มีความผิด ประชาชนมีตายฟรีหรือ นายมีชัยตอบ ไม่ใช่ เช่นนั้น ทหารเหล่านั้นทำตามหน้าที่... (มติชน 22 พค.)

1.2. การคาดการณ์ล่วงหน้าต่อการมองปัญหาหรือเหตุการณ์ทางการเมือง

ที่ยังไม่เกิดขึ้น

ในการคาดการณ์ล่วงหน้า ต่อ การมองปัญหาหรือเหตุการณ์ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ซึ่งได้กระทำโดยการตั้งคำถาม ถามปัญหาหรือเหตุการณ์ที่คาดว่า จะเกิดขึ้นล่วงหน้า กับ ผู้ที่เป็นแหล่งข่าว หรือ ผู้ที่ให้ข่าวโดยตอบคำถามนั้นให้กับผู้ทำการสัมภาษณ์ ตามที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ได้มีการคาดการณ์ตั้งไว้ล่วงหน้าก่อน นอกจากนี้ยังได้รวมถึงการที่สัมภาษณ์ได้ทั้งนำเสนอเนื้อหา รายงานข่าวนั้นขึ้นมาเองโดยเหตุการณ์นั้น ๆ ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงในช่วงนั้น จึงเป็นการคาดการณ์

ของสื่อมวลชนเองแล้วรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่คาดล่วงหน้าไปให้ประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน ในการแสดงรูปแบบของสื่อมวลชนในการนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดนี้ เป็นการแสดงและเกี่ยวของบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมือง

ศึกษาจากช่วงระยะเวลาที่พล.อ.สุจินดา คราประยูร เข้าดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่นี้ สื่อมวลชน ได้ใช้รูปแบบของการคาดการณ์ล่วงหน้า ต่อการมองปัญหาหรือเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมีหลายประเด็นด้วยกัน ดังจากประเด็นข่าวที่สื่อมวลชนได้รายงานเสนอข่าว ในประเด็น"การปฏิวัติ"

สำหรับในประเด็นเรื่องการปฏิวัตินี้ ที่สื่อมวลชน ได้ใช้การคาดการณ์ ต่อการมองปัญหาหรือเหตุการณ์ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ในช่วงของการเป็นรัฐบาล พล.อ.สุจินดา มีการใช้วิธีการนี้ ดังจากคำถามที่ว่า "หากมีแรงกดดันจากนักการเมืองของพรรคร่วมรัฐบาล และจากนอกสภาฯ จะทำให้มีการปฏิวัติอีกหรือไม่" ซึ่งเป็นคำถามที่ผู้สื่อข่าวได้ถามกับ พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ จากการที่มีการตั้งคำถามในลักษณะเช่นนี้ เป็นผลมาจากการให้ข่าวของ พล.อ.ศิริ ทิวพันธ์ รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ที่เปิดศึกสาวไส้สายเลือด จปร.5 ออกมาแฉความบกพร่องในหน้าที่ของ พล.อ.สุจินดา เมื่อครั้งที่รบในสงครามเวียดนาม โดยกล่าวหาว่า ไม่มี ความรับผิดชอบ ขณะที่เป็นผู้บังคับบัญชาการควบคุมการยิงปืนใหญ่ และกระสุนนั้นได้ตกลงในป่าสเด็ยกัน ซึ่งมีทหารเสียชีวิต และการมีข่าวที่คัดค้านการรับนักการเมืองที่เคยถูกประกาศอิทธิพลเข้ามาร่วมเป็นคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดนี้รวมทั้งการประท้วงจากฝ่ายค้านและกลุ่มพลังต่าง ๆ ผู้สื่อข่าวจึงได้ตั้งคำถามด้วยรูปแบบดังกล่าวเพื่อหวังผลให้มีการขยายไปถึงประเด็นที่จะนำไปสู่ประเด็นของข่าวในเรื่อง การปฏิวัติ ต่อการแก้ไขปัญหาหรือยุติปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ คำที่สื่อมวลชนได้นำเสนอในรูปแบบการคาดการณ์ต่อการมองปัญหาหรือเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ได้แก่

...พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ประธานสภาฯ ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว...

ต่อคำถามว่าหากมีแรงกดดัน จากนักการเมืองของพรรคร่วมรัฐบาลและ

จากนอกสภาฯ จะทำให้มีการปฏิวัติอีกหรือไม่พล.อ.สุนทร ตอบว่า คงยัง

ไม่ถึงจุดนั้นเงื่อนไขของการปฏิวัติมีมากมาย แต่ขณะนี้ยังไม่ใช่เงื่อนไขของการปฏิวัติ เราไม่ต้องการให้มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นอีก แต่หากจะมีอีกก็คงจะมาจากแรงกดดัน และความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบและรัฐบาล ซึ่งขณะนี้ยังไม่ถึงจุดนั้นและยังคงอีกนานหรืออาจจะไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้... (ไทยรัฐ 20 เมษ.35)

...นายอุทัย พิมพ์ใจชน เลขาธิการพรรคเอกภาพแถลงผลการประชุมพรรค... ผู้สื่อข่าวถามว่า หากมีการชุมนุมกันอีก จะไม่เป็นเงื่อนไขของการปฏิวัติหรือ นายอุทัย กล่าวว่าก็แล้วแต่ความสำนึกของเขา แต่การชุมนุมเป็นสิทธิโดยชอบธรรมในระบอบประชาธิปไตย คนที่มีทหาร และกองทัพนมือสามารถปฏิวัติได้... คนที่เป็นเผด็จการเท่านั้น ที่คิดแต่จะปราบปรามเมื่อมีการชุมนุม... (ไทยรัฐ 22 เมษ.35)

...ทางด้านความเป็นห่วงเรื่องปฏิวัติเพื่อยึดอำนาจอธิปไตยของประชาชน พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล...ชี้แจงว่า ทหารไม่ต้องการปฏิวัติเลย... ผู้สื่อข่าวถามว่า การปฏิวัติ จะเป็นการทวนกระแส ความต้องการของประชาชนไม่ใช่หรือ พล.อ.อ. เกษตร กล่าวว่า ก็ทวนกระแส แต่ถ้ามีปัญหาประเทศชาติล้มจมก็ต้องทำ ส่วนเรื่องปรับปรุงกรม.สุบสภาเป็นเรื่องปกติ ผู้สื่อข่าวถามว่า นายกฯ จะใช้วิธีสุบสภาแก้ปัญหาความวุ่นวายหรือไม่ พล.อ.อ. เกษตร กล่าวว่า คงไม่ใช่... (ไทยรัฐ 23 เมษ.35)

จากที่นำเสนอนี้ สามารถชี้ให้เห็นได้ว่า บทบาทของสื่อมวลชน ในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อรับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมือง ในช่วงที่เป็นรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร นั้น บทบาทของสื่อมวลชนในช่วงเวลานี้ ได้มีการใช้กลวิธีของการคาดการณ์ต่อการมองปัญหา หรือเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น มาเป็นการขยายแง่มุมประเด็นของข่าว และเป็นการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวขึ้นมาได้ตามที่เสนอไว้ข้างต้นแล้วนั้น

1.3. การเติมแต่งสีลงในเนื้อข้าว

ในการเติมแต่งสีลงในเนื้อข้าว เป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่สีอมวลชนนำมาใช้ โดยมีวิธีการต่าง ๆ เช่น การตอกย้ำถึงความเชื่อ ที่ฝังอยู่ในจิตสำนึกของคนไทย แล้วนำเอาเหตุการณ์นั้น ๆ มาสร้างความเกี่ยวพันโยงให้เห็นภาพขึ้นว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นนั้น มีการเกิดขึ้นและมีความเป็นไปตาม ลัทธิความเชื่อค่านิยม อันเป็นการย้ำภาพให้เห็นทั้งในแง่ พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติและ ไม่พึงปฏิบัติในสังคม ซึ่งจากการแต่งเติมสีขึ้นเอง ได้มีส่วนในการที่จะเรียกร้องความสนใจของคนในสังคม ใ้รับรู้ถึงเหตุการณ์ที่ สีอมวลชน ต้องการจะเน้นย้ำสร้างความสนใจให้เกิดการรับรู้กันขึ้นต่อเหตุการณ์หรือประเด็นปัญหาที่กำลังอยู่ในความสนใจ เมื่อสีอมวลชนได้แสดงบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้น กับประชาชนในสังคมแล้ว การกระตุ้นความสนใจของประชาชน ซึ่งก็จะก่อให้เกิดปฏิกริยาเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ และในที่สุดก็สามารถที่ตอบสนอง แล้วกลายเป็นวัตถุประสงค์หลัก ตามที่สีอมวลชนต้องการให้เป็นได้ ในการเลือกรูปแบบ การเติมสีลงในข้าว ตามบทบาทที่น่าเสนอนี้ สีอมวลชนใช้รูปแบบของ การเติมสีลงในเนื้อข้าวด้วยการสร้างเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. การใช้ประเด็น ลัทธิ พิธีการ ความเชื่อ ในการเติมสีลงในข้าว

ในการใช้ประเด็นของ ลัทธิ พิธีการต่าง ๆ ความนิยม ความเชื่อ ในการเติมสีลงในเนื้อข้าว ตามบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อรับรู้ความเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นั้น อันเป็นผลที่สืบเนื่องมาจาก "วัฒนธรรมของคนไทย" วัฒนธรรมนี้มีความฝังแน่นหยั่งรากลึกเข้าไปในพฤติกรรมของคนไทยอยู่ตลอดเวลา ถึงความเชื่อในเรื่องลัทธิ พิธีการหรือประเพณีต่าง ๆ ไม่ว่า "คนไทย" จะมีการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นแบบใดก็ตาม ก็ต้องนำเอา ลัทธิ พิธีการ ประเพณีความเชื่อต่าง ๆ นั้นมาสัมพันธ์ร่วมเข้าไปด้วย ทั้งนี้เพราะ "คนไทย" มีความเชื่อในอำนาจอันซ่อนเร้นในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ สีอมวลชนเองเมื่อได้จับจุดในเรื่องนี้และเมื่อมีความต้องการที่จะซ่อนความหมาย ในการรายงานข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ตาม ก็มักจะหนีไม่พ้นต่อการนำเอาลัทธิประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ เข้ามานำเสนอในเนื้อหาข่าวด้วย อันเป็นการย้ำให้เห็นอีกทีผลความเชื่อเหล่านั้นตามวัฒนธรรมไทยดังในกระแสข่าวช่วงก่อนที่

พล.อ.สุจินดา คราประยูร จะได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นช่วงที่มีข่าวสับสนระหว่างข่าวของ นายณรงค์ วงศ์วรรณ กับ ข่าวของพล.อ.สุจินดา คราประยูร ที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี ในช่วงนี้สื่อมวลชน มีการใช้รูปแบบของการแต่งเติมสีสันลงไปในเรื่องข่าว โดยใช้พิธีกรรมการบวงสรวงเป็นประเด็นในการแต่งเติมสีสันลงในข่าว เช่น จากข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 5 เมษายน 2535 ที่รายงานว่า

...ผู้สื่อข่าวรายงานว่า...ก่อนหน้านี้อีกเมื่อเวลา 09.30 น.ที่บริเวณระเบียงชั้น 2 บนบ้านของนายณรงค์ ได้มีผู้หญิงในบ้านอายุประมาณ 30 ปี แต่งกายสีขาวอย่างชีพราหมณ์ออกมาจุดธูปและสวดมนต์ โดยหันหน้าไปทางทิศตะวันออก พร้อมกับมีการปักธูปกำใหญ่ไว้ที่ระเบียงบ้านด้วย เมื่อธูปดับก็มีการออกมาจุดใหม่พร้อมสวดมนต์ไปด้วยถึง 3 ครั้ง คาดว่าเป็นการแก้เคล็ดให้นายณรงค์ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นับแต่ที่ นายณรงค์ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกฯ บริเวณลานหน้าบ้านได้มีการนำต้นอ้อ 4 ต้นมาปักเป็น 4 มุมเพื่อเป็นเคล็ดบางอย่างตามพิธีกรรมของชาวเหนือด้วยแต่ผู้สื่อข่าวที่เห็นก็ไม่เข้าใจว่า พิธีกรรมดังกล่าวหมายความว่าอย่างไร...

ข. การใช้ประเด็นการเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ

นอกจากนี้ สื่อมวลชน ยังได้มีการแต่งเติมสีสันลงในข่าว ด้วยวิธีการนำเสนอถึงการเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ที่คนทั่ว ๆ ไปทราบถึงอำนาจที่แฝงเร้นของสิ่งเหล่านั้น เช่น นกพิราบ นกกระสา นกนางแอ่น ผึ้งและนกฮูก เป็นต้น ดังเช่นคำว่า "นกพิราบขาว" ที่มีความหมายเป็นนัยในเรื่อง ของการเป็นอิสระเสรีภาพ สื่อมวลชน ได้นำเอาสิ่งเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับโดยเฉพาะในช่วงที่เป็นรัฐบาลพล.อ.สุจินดา คราประยูร ในช่วงตอนที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ประกาศอดอาหารประท้วงการเป็นนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร และเป็นผู้นำในการชุมนุมประท้วงต่อต้านสื่อมวลชน ได้นำพฤติกรรมของ "นกพิราบขาว" มาเปรียบเทียบกับ ให้เป็นภาพของพล.ต.จำลอง ศรีเมือง ซึ่งให้ความหมายว่า พล.ต.จำลอง เป็นผู้นำประชาธิปไตยมาสู่การเมืองของไทย โดยขจัด อำนาจเผด็จการออกไป เป็นการ

กระทำที่ประชาชนให้การสนับสนุน ซึ่งตัวอย่างเช่นมีอีกหลายตัวอย่าง แต่ในที่นี้ขอเสนอเฉพาะ ตัวอย่างนี้เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำ ๆ กัน ดังนี้

...ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในเวลาประมาณ 11.30 น.ปรากฏว่า ผม ได้ไปปรยลงมาปรอย ๆ นาน 20 นาที แต่ประชาชนและกลุ่มผู้ขออาหาร ก็ไม่หลบไปไหนมีนักพิราบสีขาว 1 ตัวบินลงมาเดินเตาะแตะอยู่ที่ลานตรง หน้าที่พัก.ต.จำลอง กำลังจอดอาหาร แล้วบินไปทำให้ประชาชน ที่เห็น พากันปรบมือให้... (ไทยรัฐ 6 พค.35)

1.4. การพาดหัวข่าวที่หือหาว

ในการพาดหัวข่าวให้มีความหือหาวนี้ เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งในการสร้างความหมายของหัวข่าวเพื่อให้ผู้รับสารติดตามข่าวสารที่สื่อมวลชนได้นำเสนอไว้ อันจะเป็นผลต่อผู้รับสารจะรู้ว่าข่าวนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่ต้องการในเนื้อหารายละเอียดได้ง่าย ทั้งนี้เนื่องจากหัวข่าวได้ทำหน้าที่สรุปข่าว ส่วนในด้านของตัวสื่อมวลชนซึ่งเป็นตัวสถาบันนั้น เป็นการประกอบการของธุรกิจ ผลของการประกอบการในธุรกิจซึ่งมีเป้าหมายหลักก็คือในเรื่องของผลกำไร อันได้มาจากการมีปริมาณของการขายที่สูงขึ้น สามารถแข่งขันในตลาดได้ ดังนั้นในส่วนของวัตถุประสงค์ของตัวสื่อมวลชนคือ เทคนิคที่จะช่วยในการเพิ่มยอดขายด้วยการพาดหัวข่าวที่ช่วยดึงดูดใจ ด้วยการใช้คำที่หือหาวสะกดตา ใ้ใจและอื่น ๆ เพื่อยั่วให้ผู้รับสารเกิดการซื้อ นอกจากนี้ การพาดหัวข่าว ยังเป็นตัวบรรรชนที่แสดงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นว่า มีสภาพการณ์เป็นอย่างไร สื่อมวลชน ได้ทำตัวเป็นกลางหรือเข้าข้าง กับ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่และทั้งงานวิจัยในสนใจศึกษาว่า เมื่อสื่อมวลชนได้พาดหัวข่าวไปแล้ว จะกลายเป็นการสร้างประเด็นข่าว ที่ขยายแง่มุมประเด็นข่าวต่อไปได้อย่างไร อันเป็นการกระทำตามบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนผู้รับสารในสังคม ด้วยการขยายแง่มุมประเด็นจาก การพาดหัวข่าวที่หือหาว

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ส้อมวลชน ได้พาดหัวข่าวไปแล้ว และได้กลายเป็น การขยายแง่มุมประเด็นในเวลาต่อมา ดังในประเด็นของการต่อต้านพล.อ.สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรีโดยเริ่มจากประเด็นของ พล.อ.สุจินดา ที่ตัดสินใจเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตาม คำเชิญของ 5 พรรคการเมือง ซึ่งมีจำนวนเสียงเป็นเสียงส่วนมากทำให้ฝ่ายที่มีเสียงข้างน้อยเป็น พรรคฝ่ายค้านไปและฝ่ายเสียงข้างน้อยเห็นว่า การต่อสู้ในทางรัฐสภา ไม่สามารถดำเนินการสร้างความกดดันให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ จึงมีการต่อต้านการเป็นนายกรัฐมนตรีด้วยการดำเนินการนอก สภาขึ้น ส้อมวลชน จึงได้พาดหัวข่าวที่เรียกร้องความสนใจจากคนทั่วไปขึ้น ดังการพาดหัวข่าว หนึ่งสื่อพิมพ์ไทยรัฐว่า

"ฝ่ายค้าน ชุมนุม ฉะนอกสภา" (17 เมษ.35)

"ถล่มเผด็จรื้อน ให้ บิ๊กสุ ลาออก"

"ชุมนุมครั้งใหญ่สืบและไร้ศัตรู'พีจีว'แนะน้องไปลงสู้กัน" (21 เมษ.35)

ต่อมา ส้อมวลชนได้มีการติดตามข่าวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยขยายแง่มุมถึงความชอบธรรม ในการเข้าเป็นนายกรัฐมนตรีของพล.อ.สุจินดา จนกระทั่งพล.อ.สุจินดา ได้โต้ตอบถึง ความถูกต้องของตนในการเข้าเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งนี้ พร้อมกับให้สัมภาษณ์ถึงความชอบธรรม ในการเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งนี้ และเมื่อส้อมวลชนได้ประเด็นใหม่ว่า พล.อ.สุจินดาจะไม่ลาออก และในขณะนั้นก็มีข่าวว่า จะมีการปฏิวัติ และมีข่าวจากพรรคร่วมรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านว่า จะร่วมกัน แก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ ให้ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ส้อมวลชน จึงได้พาดหัว ข่าวตามประเด็นใหม่ว่า

"บิ๊กสุ กร้าว ไม่ยุบ-ไม่ออก"

เต้ ยังไม่เลิกปฏิวัติ ชาติลุ่มจมก็ต้องทำ (23 เมษ.35)

"ฉีกหน้า! สุจินดา-อาทิตย์ "ชวน"สั่งสอนกลางสภา"

อย่าสนองเจตนาปฏิวัติ (24 เมษ.35)

"รุมฆาตรัฐบาล ไม่ไว้ใจทั้งก๊ก"(30 เมษ.35)

หลังจากที่ สื่อมวลชนได้ประเด็นของ พล.อ.สุจินดา ที่ได้ยืนยันว่า จะไม่ยอมลาออกและในการที่จะร่วมแก้ไขรัฐธรรมนูญจะไม่เป็นไปตามข่าวแล้ว สื่อมวลชน จึงได้ประเด็นใหม่อีกว่า ฝ่ายค้าน ได้มีการต่อต้าน โดยรวมตัวกับกลุ่มพลังต่าง ๆ เพื่อชุมนุมประท้วงจับได้ พล.อ.สุจินดา และชยายประเด็นถึง พล.ต.จำลอง ที่อดอาหารประท้วง โดยพาดหัวข่าวว่า

"ยึดสนามหลวง จับได้ 'สุจินดา' (4พค.35)

"ร่วมแสน ที่สนามหลวง เช้า 'บักสุ' จำลอง

'อดอาหาร' แลก (5พค.35)

กล่าวโดยสรุปว่าจากรูปแบบในการพาดหัวข่าวที่หือหวา ที่เป็นรูปแบบหนึ่งของการที่สนับสนุนบทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน จากวิธีการของการชยายแง่มุมประเด็นข่าวขึ้น และรวมทั้งรูปแบบในการพาดหัวข่าวนั้น สื่อมวลชนได้เป็นผู้ที่คัดเลือกข่าวเพื่อผลของการจัดทำในรูปแบบของการพาดหัวข่าว เมื่อนำเสนอออกไปแล้ว ได้มีความเคลื่อนไหวของข่าวที่มีความหมุนเวียนเกิดขึ้นตามมาอย่างต่อเนื่องของข่าวที่เกิดขึ้นใหม่นั้น จึงถือว่าเป็นผลที่มาจาก การที่สื่อมวลชนได้ชยายแง่มุมประเด็นข่าวขึ้น ดังนั้นในการพาดหัวข่าวจึงถือเป็นรูปแบบหนึ่งของบทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนและสังคม

2. บทบาทของการต่อต้านที่น่าประเด็นต่าง ๆ

จากการศึกษาพบว่า สื่อมวลชน ได้มีบทบาททางการเมืองในลักษณะการให้ข้อคิดเห็นของตนขึ้น่า ในลักษณะรูปแบบ ที่เป็นการให้ข้อเสนอนะ ซึ่งเป็นรูปแบบแรก ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งเป็นการให้ข้อแก้ไข โดยมีลักษณะและเนื้อหาของบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนที่กระทำในแต่ละรูปแบบมีดังนี้ คือ

1. ลักษณะในรูปแบบการให้ข้อเสนอแนะ

ในลักษณะของรูปแบบจากการให้ข้อเสนอแนะของสื่อมวลชนตามบทบาทนี้ สื่อมวลชนโดยเฉพาะผู้เขียนคอลัมน์ได้แสดงผ่านข้อเขียนของตนในการนำเสนอเนื้อหาเหล่านั้นโดยมีการสอดแทรกการให้ความคิดเห็นความอ่านของตน คือ การมองปัญหาต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นในขณะนั้น หรือในอนาคตลงไปในเรื่องหาของข้อเขียน โดยมุ่งเป้าหมายในการต่อต้านและพยายามที่จะโน้มน้าวให้เกิดความเชื่อถือให้เห็นคล้อยตามตามข้อเขียนเหล่านี้ ด้วยการให้ข้อเขียนอยู่ในทิศทางของลักษณะการต่อต้านสองทิศทาง ซึ่งได้แก่

ก. ทิศทางลักษณะเชิงการสร้างข้อเรียกร้อง

ในการที่ สื่อมวลชนได้ให้ข้อเสนอแนะในลักษณะของเชิงการสร้างข้อเรียกร้อง ขึ้นมาโดยใช้บทความเป็นช่องทางที่สะท้อนความคิดเห็นตามบทบาทการต่อต้านชั้นนำประเด็นต่าง ๆ ที่แสดงออกซึ่งเนื้อหาในช่วงระยะเวลาที่พล.อ. สุจินดาเป็นนายกรัฐมนตรีและได้เกิดเป็นประเด็นต่าง ๆ หลายประเด็นตามมาเช่น

หลังจากที่มีข่าว จาก 5 พรรคการเมือง ที่ประกาศหนุนให้ พล.อ. สุจินดา ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ได้มีบทคอลัมน์ของ หนังสือพิมพ์ มติชน คอลัมน์ เดินหน้าชน หน้า 2 ฉบับวันที่ 6 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง สภาบุรุษ ชื่อ "สุจินดา" ที่ได้เขียนเชิงสร้างข้อเรียกร้องถึงความเชื่อในความเป็นสภาบุรุษของ พล.อ. สุจินดา ที่ต่อต้านขึ้นมาที่จะไม่นำเอาผู้ถูกยึดทรัพย์มาร่วมเป็นรัฐมนตรี ตั้งใจความตอนหนึ่ง คือ

...ประการที่สามผมยังเชื่อในความกล้าลึกของ พล.อ. สุจินดา... ต้องมีความมั่นใจ... ถึงกล้ารับตำแหน่งนายกฯ... ยิ่งการที่จะนำเอาอดีตรัฐมนตรีหัวหน้าพรรคการเมือง ที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สินเข้ามาร่วมรัฐบาลแล้ว อาจจะ เป็นเงื่อนไขให้การคัดค้านรัฐบาลใหม่ และพล.อ. สุจินดามีมากยิ่งขึ้น... ผมยังเชื่อความเป็นสภาบุรุษของ พล.อ. สุจินดา คงไม่มีผู้ถูกยึดทรัพย์มาร่วมรัฐบาลแน่ หาก พล.อ. สุจินดา กลับใจยอมรับข้อเสนอของ 5 พรรคการเมือง... นั่นเท่ากับฆ่าตัวเองทางการเมืองตั้งแต่ยกแรกเสียแล้ว

และต่อมาในวันที่ 10 เมษายน 2535 ได้มีข้อเขียนจากคอลัมน์สาส์นพ่อฟ้าวัดปากกาเกล้าได้กล้าเสียหน้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ชื่อเรื่อง "ต้องกล้าหาญ" ได้เขียนบทข้อเสนอแนะให้ พล.อ. สุจินดา คราประยูรต้องกล้าตัดสินใจที่จะเลือกบุคคลเข้ามาด้วยตัวเองต่อต้านอำนาจไม่ให้ปล่อยพรรคการเมืองเป็นผู้เลือกเข้ามา ถ้าเช่นนั้นอาจทำให้ภาพพจน์ของรัฐมนตรีชุดนี้มีภาพพจน์ที่ไม่ดีเหมือนเช่นเดิม โดยข้อเขียนนี้ได้สร้างข้อเรียกร้องดังกล่าวหลังจากที่ มีพระบรมราชโองการฯแต่งตั้ง พล.อ. สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรี ดังความตอนหนึ่ง

... เวลาที่ประชาชนโดยทั่วไปจับตามองดูว่า รัฐมนตรีรัฐบาล "สุจินดา" ที่จะเข้ามาบริหารประเทศเป็นใครบ้าง... แม้จะรู้เวลา ๆ บ้างบางคน แต่ก็ยังไม่ชัดเจน หากโผล่หน้าออกมาแล้วร้อง "ฮึ" กันทั้งเมืองต่อให้อีก "10 สุจินดา" ผมก็ว่าไม่รอดแน่ !!... แต่สิ่งที่สำคัญก็คือคุณสุจินดา จะต้องกล้าตัดสินใจเลือกบุคคลเข้ามาเป็นรัฐมนตรี... ผมอยากพูดตรง ๆ เลख्याว่าคุณสุจินดา จะต้อง "กล้าหาญ" มิใช่ปล่อยให้พรรคการเมืองคัดเลือกกันมาเองตามโควตา ความอาวุโส ตามตำแหน่งหรือเพราะมีเงินมาก นั่นก็คงจะได้บุคคลหน้าตาเดิม ๆ ที่คิดเพียงแต่หาเงินเข้าพรรค หาเงินเข้ากระเป๋าหาคะแนนเสียงโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ซึ่งน้ำตาก็ช่วยอะไรไม่ได้เพราะมันแค่ "บุฟเฟต์คาบิเนต" ที่มี คุณสุจินดา เป็นหัวโจกคนใหม่

และหลังจากเมื่อมีการประกาศแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีแล้วได้มีข้อเขียนบทคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุนานาชาติ หน้า 5 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 20 เมษายน 2535 ชื่อเรื่องประชาชนผิดหวัง ได้แสดงความผิดหวังถึงข้อเรียกร้องที่เสนอแนะ ด้วยการต่อต้านอำนาจถึงการไม่สมควรรับบุคคลที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สินเข้ามาร่วมเป็นรัฐมนตรี แต่เมื่อมีประกาศกลับมีรายชื่อของบุคคลเหล่านั้น ผู้เขียนคอลัมน์ จึงได้สร้างข้อเรียกร้องอีกประเด็นหนึ่งขึ้นมาเพื่อชี้แนะและต่อต้านการกระทำ ดังประเด็น ที่มีใจความตอนหนึ่งว่า

เสียงร้องฮือฮาดด้วยความผิดหวังดังก่นลั่นเมือง ทันทันมีประกาศรายชื่อคณะรัฐมนตรี สุจินดา-1 ออกมาอย่างเป็นทางการ เพราะรายชื่อคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลสช. ที่คุยฟุ้งว่าจะเป็นรัฐบาลหลักในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของเมืองไทยนั้น สุดท้ายก็กลายเป็นเรื่องโกหกทั้งเพ เพราะคณะรัฐมนตรีของ พล.อ. สุจินดา คราประสูร ทั้งชุด ล้วนแล้วแต่เป็นรัฐมนตรีหน้าเก่าใน "บุฟเฟต์ คาบิเนต" ของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ พล.อ.สุจินดา คราประสูร รั้งเกิยงเด็ยคณันท์ขนาดต้องลงมือปฏิบัติล้มล้างไป ทั้งคาบิเนต...บอกตรง ๆ ครับว่า วันนี้ พล.อ.สุจินดา คราประสูรได้ทำให้ประชาชนผิดหวังแล้ว...

ข. ทิศทางเชิงลักษณะการขึ้นนำต่อการตัดสินใจ

ในบทบาทของสื่อมวลชนในการต่อต้านขึ้นนำประเด็นต่าง ๆ ในรูปแบบการให้ข้อเสนอแนะในทิศทางต่อการตัดสินใจ ในช่วงการเป็นรัฐบาลของ พล.อ.สุจินดา คราประสูร นั้น มีประเด็นที่ใช้ลักษณะการขึ้นนำต่อการตัดสินใจจากหลายประเด็นด้วยกัน แต่ที่จะนำเสนอในที่นี้ ขอยกให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียวในรูปแบบของการให้ข้อเสนอแนะ ในลักษณะการขึ้นนำต่อการตัดสินใจของบทบาทการต่อต้านขึ้นนำประเด็นต่าง ๆ ดังจากคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทย หน้า 5 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง "บักสุจะทนได้แค่ไหน ถึงความตอนหนึ่งว่า

กระแสการคัดค้าน พลเอกสุจินดา...เป็นนายกัฐมนตรีนั้น นับวันจะเพิ่มความกดดันมากขึ้น ๆ ซึ่งไม่มีใครรู้ขีดความอดกลั้นอดทน...จะมีขีดจำกัดอยู่ที่ไหน...ใจผมนั้น อซากจะเห็นพลเอกสุจินดา...ท่านแสดง "การเสียสละ" ครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งด้วยการประกาศ "ลาออกจากตำแหน่งนายกัฐมนตรี" และเปิดทางให้มีการตั้งนายกัฐมนตรีและฟอร์มรัฐบาลใหม่ ผมไม่อซากเห็น...ท่านตัดสินใจไปอีกรูปแบบหนึ่ง...

2. ลักษณะในรูปแบบ การให้ข้อแก้ไข

ในลักษณะของรูปแบบจาก การให้ข้อแก้ไขของสื่อมวลชนตามบทบาทนี้ โดยเฉพาะ ผู้เขียนคอลัมน์ ที่ได้แสดงเนื้อหาจากข้อเขียนของคนในการนำเสนอเนื้อหา โดยมี การสอดแทรกการให้ความคิดความอ่านของคนต่อกรมองปัญหาต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นลงไปในเรื่อง ตามข้อเขียน พร้อมทั้งพยายามที่จะโน้มน้าวให้เกิดความเชื่อถือ และให้เห็นคล้อยตาม ตามข้อเขียนเหล่านั้น เช่น เดียวกับการใช้รูปแบบของการให้ข้อแก้ไข ดังตามข้อเขียนซึ่งได้แก่

ก. ทิศทางเชิงลักษณะการสร้างข้อตำหนิ ติเตียน

ในบทบาทของสื่อมวลชนนี้ รูปแบบการให้ข้อแก้ไขในทิศทางเชิงลักษณะการสร้างข้อตำหนิ ติเตียน มีประเด็นที่ใช้ลักษณะการสร้างข้อตำหนิ ติเตียน มีอยู่หลายประเด็นด้วยกัน แต่ที่จะนำเสนอในที่นี้ ขอยกให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียว คือ จากคอลัมน์ข่าวคาหน้า 3 โดยฉลามเขียวหน้า 3 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่อง ทางออกยังมีพอ มีความตอนหนึ่งว่า

ไม่น่าเชื่อว่าบ้านเมืองของเรา จะผกผัน กลายเป็น การต่อสู้กันที่น้ำกัวซึ่ง อย่างที่กำลังเกิดขึ้นในวันนี้ มุมมองของเกมการต่อสู้ที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เริ่มต้นการรุดอาหารประท้วงเพื่อขับไล่ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ให้ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น มีแต่คนเป็นห่วงว่า จะเป็นจุดเริ่มต้นของความรุนแรง เพราะข้อเรียกร้องนั้น ไม่เปิดโอกาสให้อีกฝ่ายหายใจได้ต้องลาออกไป อย่างเดียว... ครั้นวันนี้ มีการคิดมากมาย ว่า พล.อ.สุจินดา คราประยูร จะฝ่าแวนรบนี้ ไปได้หรือไม่ ได้มีการแสดงความเห็นออกมามากพอสมควรทั้ง ให้ลาออกแก่รัฐธรรมนูญและลงเลือกตั้งเสีย สำหรับผม ขออนุญาตเสนอความคิดเห็นในฐานะคนไทยเจ้าของประเทศผู้หนึ่งว่า ตัว พล.อ.สุจินดา ต้องเล่นการเมืองให้คมคายมากกว่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมภาษณ์ที่ผ่านมาพูดกันตรง ๆ ว่าเป็นแรงกระเพื่อ ให้สถานการณ์เสื่อมทรามลงได้ระดับหนึ่ง

อย่างพูดว่า เคียวก็หมดแรงไปเอง เป็นเรื่องของคนต้องการอำนาจ
อะไรทำนองนั้น... คุณแล้วเป็นการเหยียดหยันผู้อื่นไป ควรจะพูดใหม่ครับ
พูดกับชาวบ้านให้ชัดเจน แทนที่จะเดินตอบเดินถาม ได้ยินคำถามบ้าง
ไม่ได้ยินคำถามบ้าง อย่างในระแวกที่ผ่านมา นั้น บัดนี้สมควรเปลี่ยนแปลง
วิธีการใหม่...

ข. ทิศทางเชิงลักษณะการสร้างข้อคิด

ในบทบาทของสื่อมวลชน^๕ ในรูปแบบการให้ข้อแก้ไขในทิศทางเชิงลักษณะการ
สร้างข้อคิดในช่วงการเป็นรัฐบาลของพล.อ. สุจินดา นั้น มีประเด็นที่ใช้ลักษณะการสร้างข้อคิดมี
อยู่หลายประเด็นด้วยกัน แต่ที่จะนำเสนอในที่นี้เพียงประเด็นเดียวของรูปแบบการให้ข้อแก้ไขจาก
คอลัมน์ เดินหน้าชน หน้า 2 ของหนังสือพิมพ์ มติชน ฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่อง
โอกาสสุดท้าย มีใจความตอนหนึ่ง คือ

วันนี้เห็นที่ต้องพูดกันตรง ๆ ว่า สถานภาพของพลเอกสุจินดา และบรรดา
นายทหารระดับนำในกองทัพล้มแหลมเต็มที... วันที่ 25 พ.ค. รัฐบาล
เสนอให้มีการเปิดประชุมสภาเพื่ออภิปรายทั่วไป ผู้คนจะสนใจฟังการ
ประชุมสภามากมายเท่าไรประเด็นที่วิจารณ์เรียกร้องต้องการจะเป็น
เรื่องอะไร ถ้าไม่ใช่เหตุการณ์รุนแรง ที่เพิ่งผ่านพ้นมาได้ไม่กี่วันกับ
ชะตากรรมของพวกเขา... ใครคือ คนรับผิดชอบและต้องรับผิดชอบใน
ลักษณะใด เป็นสิ่งที่คุณสุจินดา... ต้องแก้ไขสถานการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่
ยืนอยู่จุดเดิม ให้ผู้อื่นคือ ส.ส. ในสภาแก้ไข... ซึ่งสถานการณ์ขณะนี้เลว
จุดนั้นมาแล้ว... ความผิดพลาดของรัฐบาลขณะนี้ คือ การตัดสินใจสั่งการ
ให้ทหารตำรวจ แก้ไขปัญหาการชุมนุมประชาชนด้วยอาวุธ... ทำให้ความ
รู้สึกเกลียดชังทหารเกิดขึ้นลุลกลามในหมู่ประชาชนทั่วประเทศ ได้อย่าง
รวดเร็ว ไม่เคยเป็นมาก่อน... อันตราชมากครับเมื่อสถาบันทหาร...
ต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้... ทำไม จึงเกิดสภาพเช่นนี้มา ใคร คือ

ผู้ที่ต้องรับผิดชอบและรับผิดชอบต่ออย่างไร... การตัดสินใจแสดง ความ
 รับผิดชอบต่อในสภา ด้วยวิธีการใดก็ตาม อาจจะไม่เพียงพอและสายเกินไป
 เสียด้วยซ้ำ เพราะการตัดสินใจแก่สถานการณ์ในแต่ละช่วง ด้วยวิธีการ
 ที่ผิดพลาดไม่ทันการณ์มาโดยตลอด

นอกจากนี้ ในบทบาทการต่อต้าน ชี้นำประเด็นต่าง ๆ ของสื่อมวลชน นอกจากการ
 ใช้ข้อเขียนแล้ว ยังใช้ข้อความและภาพการ์ตูนในการถ่ายทอดนำเสนอ ด้วยวิธีที่การเสียดสีทาง
 การเมืองผู้วิจัยพบว่า สื่อมวลชนได้กระทำบทบาทนี้ด้วยวิธีการนำเสนอเป็นภาพการ์ตูนการเมือง
 (Political Cartoon) แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่สำคัญสู่สังคม
 โดยสะท้อน ความเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมช่วงเวลานั้น โดยเฉพาะที่ผู้วิจัย
 สนใจศึกษานี้ คือด้านการเมือง ลักษณะของการเขียนหาจุดพืดถึงนั้น ส่วนมากเขียนตามเนื้อข่าวที่
 เกิดเหตุการณ์ขึ้นในวันต่อวัน ลักษณะและเนื้อหาอยู่ในทิศทางของการวิพากษ์การเมือง ที่หยิบยก
 เลาพฤติกรรม ในทิศทางที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เพื่อหวังผลที่จะกระตุ้นให้ผู้ตกเป็นข่าว สกเลิการ
 ปฏิบัติในแบบอย่างเช่นนั้นเสีย ในการเขียนล้อเลียนเสียดสีทางการเมือง ของการ์ตูน "ผู้ใหญ่มา
 กับทุ้มมาเมิน" นี้ เป็นการนำเอาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะของ ภาพจน์ บุคคลลักษณะความ
 นึกคิด คำพูดและอื่น ๆ มาผนวกกับ เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น มาเขียน
 ล้อเลียนพร้อมใส่มุขตลกลงไป ทำให้เกิดเป็นอารมณ์ขันขึ้น โดยมี การต่อต้านแอบแฝงซ่อนเร้นใน
 การตีความหมายด้วย งานวิจัยนี้ได้พบรูปแบบของการสื่อความหมายจากบทบาทนี้ อยู่ 2 ลักษณะคือ
 รูปแบบของการให้ความรู้สึกที่เสียดสีด้วยการ "ต่อต้านอย่างแอบแฝง" ส่วนอีกรูปแบบหนึ่ง คือ
 รูปแบบของการเสียดสีด้วยการ "ต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา" ดังรูปแบบในการต่อต้าน ชี้นำ
 ประเด็นต่าง ๆ จากการ์ตูนที่เสียดสีทางการเมือง เพื่อสื่อความหมายดังนี้

ก. รูปแบบของการเสียดสีให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างแอบแฝง" ในรูปแบบ
 ของการเสียดสีให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างแอบแฝง" มีประเด็นที่ใช้ลักษณะรูปแบบการเสียดสี
 ที่ให้ความรู้สึก "ต่อต้านอย่างแอบแฝง" ที่จะนำเสนอในที่นี้ให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียวจาก
 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คอลัมน์ "ผู้ใหญ่มากับทุ้มมาเมิน" ฉบับวันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ที่สื่อออกมา
 ให้ความหมายดังนี้

จากที่ได้นำเสนอข้างต้นนี้ เป็นรูปแบบของการให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างแอบแฝง" ว่า กลุ่มพวกที่จะขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยจะต้องมาจากกลุ่มทหารเท่านั้น ถึงแม้ว่า ค่ายวจะ เป็นกลุ่มที่มีอาวุธเช่นเดียวกับทหาร แต่ก็ไม่สามารถที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้อันเป็นการเสียดสีที่หมายถึง พล.อ. สุจินดา ที่ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีโดยให้ความหมายในการต่อต้านที่แอบแฝง ไปถึง "ทหาร" ซึ่งจะไปกระทบเสียดสีต่อต้าน พล.อ. สุจินดา คราประยูร

ข. รูปแบบของการให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา" ในรูปแบบของการให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา" มีประเด็นที่ใช้ลักษณะรูปแบบการให้ความรู้สึกที่ "ต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา" ซึ่งมีอยู่หลายประเด็นด้วยกันแต่ที่จะนำเสนอในที่นี้จะให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียว ดังฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ที่สื่อความหมายดังนี้

จากที่ได้นำเสนอข้างต้นและพบว่า รูปแบบของการสื่อความหมายที่ให้ความรู้สึก "ต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา" ที่เสียสละว่า นายกรัฐมนตรีไม่สนใจในการที่มีคนประท้วง การเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพล.อ. สุจินดา และพล.อ. สุจินดาไม่สะทกสะท้านในการที่มีคนมาต่อต้านเลย เหมือนกับมีความเคยชิน สื่อมวลชนได้เสียสละโดยแสดง การแผลงชื่อออกว่า "สจ๊วต" ขึ้น กับ การทำตามทำนองเสียงที่ชาวต่างประเทศ ที่ออก เสียงพูดภาษาไทยไม่ชัดเจน จึงเป็นการเสียสละที่ให้ความหมายในการต่อต้านไปในตัวอย่าง ตรงไปตรงมา

3. บทบาทของการแสดงอำนาจ ความเป็นสื่อมวลชน ต่อการสร้างภาพพจน์ ของบุคคลต่าง ๆ

ในบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนในช่วงรัฐบาลของ พล.อ. สุจินดา ตาม บทบาทนี้พบว่า สื่อมวลชนมีลักษณะและเนื้อหาที่แสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชน ต่อการสร้าง ภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ มีอยู่ 3 รูปแบบ คือ รูปแบบแรก อยู่ในลักษณะเป็นผู้ให้ความสนับสนุน รูปแบบที่สอง อยู่ในลักษณะของผู้ท้าทาย และรูปแบบที่สาม เป็นรูปแบบของการเป็นผู้ต่อต้าน ในการที่วิเคราะห์ที่จะตัดสินว่า การกระทำของสื่อมวลชน ตามบทบาทนี้ วิเคราะห์จากลักษณะ และเนื้อหาจากตัวบท (Text) ของสื่อมวลชน ทั้งจากบทความ บทวิจารณ์และบทนำต่าง ๆ โดยใช้การตีความหมาย ตามที่ผู้ทำการสื่อสารมวลชนสร้างขึ้นมา เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาจาก

ตัวบทเหล่านั้นแล้วได้ผลสรุปถึงรูปแบบ ตามลักษณะที่ปรากฏเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

3.1. รูปแบบ การเป็นผู้ให้ความสนับสนุน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะและเนื้อหาของบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนตามบทบาท มีประเด็นที่ใช้ลักษณะรูปแบบการเป็นผู้ให้ความสนับสนุน มีอยู่หลายประเด็นด้วยกัน แต่ที่จะนำเสนอในที่นี้ ขอยกให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียว ดังจากคอลัมน์ข่าวคาหน้า 3 หน้า 3 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 7 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง ขอบคุณครีบ ที่มีใจความสนับสนุน พล.อ.สุจินดาในการรับเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเนื้อหาของข้อเขียนที่ได้สร้างภาพพจน์ให้กับพล.อ.สุจินดานั้นเป็นไปในเชิงบวก มีใจความตอนหนึ่งว่า

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ การปกครอง ที่ประชาชนทุกคน มีสิทธิเข้าร่วมอย่างเท่าเทียมกัน...ผมได้เสนอแนวความคิดผ่านกรอบนี้ ออกไปว่า กลับไปสู่จุดเดิมดีไหม นั่นก็คือเรียกร้องให้ พล.อ.สุจินดา คราประยูร เลื่อนลงมารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผมเสนออย่างนั้นออกไป หลังจากที่คนทั้งบ้านทั้งเมืองพากันร้องจ๊ากเมื่อได้ยินชื่อคุณณรงค์ วงศ์วรรณ จะเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย...วันนั้น ที่ผมเสนอแนวความคิดให้กลับไปสู่จุดเดิม ขอรับรองพล.อ.สุจินดา คราประยูรให้มาเป็นนายกรัฐมนตรีเพื่ออาศัยศักยภาพและบารมีในการนำชาติบ้านเมืองออกไปสู้กับสังคมนานาชาติที่แข่งขันรุนแรงวันนั้นปฏิภาณตอบกลับมามีทั้งคำและเห็นด้วย... และผมก็ขอขอบคุณท่านพล.อ.สุจินดา คราประยูรที่ตัดสินใจเลื่อนลงมารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้ มันหนัก...แน่นอนที่สุด สิ่งที่ท่านต้องพบในทันทีก็คือ ทั้งแรงเสียดสี ต่อต้านและการยอมรับอย่างบริสุทธิ์ใจว่าท่านจะสามารถจัดตั้งและนำรัฐบาลที่ดีมีเสถียรภาพได้...

3.2. รูปแบบ การเป็นผู้ทักท้วง จากการศึกษา พบว่า ลักษณะเนื้อหาของ บทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน ตามบทบาทมีประเด็นที่ใช้ลักษณะรูปแบบการเป็นผู้ทักท้วง ซึ่งมีอยู่หลายประเด็นด้วยกัน แต่ที่จะนำเสนอในที่นี้ ขอยกให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียวในรูปแบบของ การเป็นผู้ทักท้วง ดังจากคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทยหน้า 5

หนังสือพิมพ์ ไทสรวิธ ฉบับวันที่ 17 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง บนถนนสายชัชวาระ ซึ่งมีใจความ
 ทักท้วง พล.อ.สุจินดา ที่ไม่สามารถประกาศรายชื่อผู้ที่จะเป็นคณะรัฐมนตรีร่วมรัฐบาลได้
 โดยข้อเขียนนี้ได้ทักท้วง และ สร้างภาพพจน์ให้กับ พล.อ.สุจินดา ไปในเชิงลบว่า

ถ้าหาก พล.อ.สุจินดา คราประยูร ยังไม่สามารถที่จะตั้งรัฐบาลผสมได้สำเร็จ
 ในวันนั้นผมคิดว่า พล.อ.สุจินดา ได้ใช้เวลามากเกินไปแล้ว ในการจัดตั้งคณะ
 รัฐมนตรี ทั้ง ๆ ที่ประชาชนทั่วประเทศกำลังเดือดร้อนแสนสาหัสกับภัยแล้งที่
 คุกคามไปทุกหย่อมหญ้า ต้องการรัฐบาล ที่มีอำนาจเข้ามาแก้ไข บำบัดทุกข์
 โดยเร็ว แต่สภาพการณ์ในสายตาของประชาชนวันนี้คือ การปล่อยตามสบาย
 ของนายกรัฐมนตรี โดยการไปเล่นกอล์ฟกับพองเพื่อน ปล่อยให้ พรรคการเมือง
 ร่วมรัฐบาลทะเลาะเบาะแว้ง แย่งตำแหน่งกันไปเรื่อย ๆ โดยไม่สนใจที่จะตั้ง
 รัฐบาลโดยเร็ว การรีบเร่งจัดตั้งรัฐบาลเข้าบริหารประเทศ เป็นเรื่องสำคัญ
 สูงสุดของนายกรัฐมนตรีแต่ละประเทศ มิฉะนั้นบ้านเมืองจะเกิดปัญหาช่องว่าง
 ของอำนาจและการบริหารเกิดขึ้นเหมือนอย่างในเมืองไทยกำลังเป็นอยู่...
 การที่ พล.อ.สุจินดา กล้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผมก็ถือว่า พล.อ.สุจินดา
 ต้องมี "ความพร้อม" ที่จะป็นนายกรัฐมนตรี...

3.3. รูปแบบ การเป็นผู้ต่อต้านจากการศึกษาพบว่า ลักษณะและเนื้อหาของบ
 ทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน ตามบทบาทนี้ มีประเด็นที่ใช้ลักษณะรูปแบบ การเป็นผู้ต่อต้าน
 ซึ่งมีอยู่หลายประเด็นด้วยกันแต่ที่จะนำเสนอในที่นี้ขอยกให้เห็นภาพเพียงประเด็นเดียวในรูปแบบ
 ของการเป็นผู้ต่อต้าน ดังจากคอลัมน์จอตป้ายประชาชื่นหน้า 8 หนังสือพิมพ์ มติชน ฉบับวันที่ 30
 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง บาปกรรมที่ก่อต่อประเทศชาติ ซึ่งมีใจความที่ต่อต้าน พล.อ.สุจินดา
 ในการนำผู้มีรายชื่อถูกประกาศยึดทรัพย์เข้าร่วมรัฐบาล เป็นการสร้างภาพในทางลบให้ พล.อ.
 สุจินดาอีกลักษณะหนึ่ง ดังความตอนหนึ่ง คือ

"นำส่งสารประเทศไทย" คำพูดประโยคนี้ เป็นคำพูดที่หลุดจากปาก
 พลเอกสุจินดา คราประยูร ขณะที่ยังมีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหาร

สูงสุด และ ผู้บัญชาการทหารบก เป็นคำพูดแสดงทรรศนะของเขา
 ต่อนักการเมืองน้ำเน่า ที่ชื่อเสียงเล็ดลอดเข้าทำธุรกิจการเมือง เพื่อ
 กอบโกยผลประโยชน์ของประเทศชาติ... จนพลเอกสุจินดา... เข้ายึด
 อำนาจ และขับไล่ให้ออกจากอำนาจเสีย บัดนี้ พลเอกสุจินดา เป็นนายก
 รัฐมนตรี... แต่ประเทศไทย กลับตกอยู่ในภาวะที่น้ำสงสารยิ่งไปกว่าเดิม
 อีกเพราะผู้ที่พูดประโยคที่ว่า "น้ำสงสารประเทศไทย" กลับเป็นผู้สร้าง
 บาปกรรมที่ทำให้ประเทศไทย กลายเป็นประเทศที่น้ำสงสารยิ่งขึ้นไป
 กว่าเดิมเสียอีกด้วย... เขาเหยียบย่ำ ทำลายหลักการคุณธรรม... ด้วย
 การเข้ารับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ร่วมกับ รัฐมนตรี ที่เขากล่าวหาว่า
 "โกงชาติ" ... นำเส้ามารับ นี่คือนโยบายที่พลเอกสุจินดา คราประสูร
 กับพรรคพวก ราชย์. ของเขาและพรรคการเมืองน้ำเน่าอีก 5 พรรค
 ร่วมกันทำต่อประเทศชาติ...

4. บทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกัน

ในบทบาทนี้ สื่อมวลชนได้แสดงบทบาท ด้วยการชี้ข้อเข็สน ที่สื่อความหมายในการ
 ชักจูงหลังจากที่ได้มีการต่อต้านและการสร้างอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์
 บุคคลต่าง ๆ ในรูปแบบการต่อต้าน เมื่อเห็นว่า การทำทาสอำนาจได้เกิดการร่วมมือกันของ
 กลุ่มฝ่ายเสียงข้างมากที่จะจัดต่อต้านอีกฝ่ายหนึ่งได้ สื่อมวลชนก็มีการดำเนินการด้วยการชู
 ประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนใช้ในการตัดสินใจต่อต้านเท่ากับเป็นการใช้สถานการณ์
 เพื่อต่อสู้กับอำนาจร่วมกัน ดังจากคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทย หน้า 5
 ฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่อง ยุบสภาคืนอำนาจประชาชน มีความตอนหนึ่งว่า

...ผมขอประณามไว้ตรงนี้ว่า เป็นคำแนะนำที่เลวไม่มีที่ติ ! ผมอยาก
ให้ประชาชนทุกคนจำชื่อ ส.ส. ใน 5 พรรคการเมืองนี้ไว้ในใจให้ดี
มีการยุบสภาเลือกตั้งใหม่เพื่อใคร ให้กาหน้ำอช้ำเลือกเข้ามาในสภา...
คนอย่างนี้ไม่สมควรที่จะไว้วางใจ...

จากการศึกษาและวิเคราะห์ในบทนี้ พบว่า รูปแบบและลักษณะเนื้อหาของสื่อมวลชน
ในการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประยูร เป็นการแสดง
ออกซึ่งบทบาทในการต่อต้านอำนาจ โดย สื่อมวลชน เป็นผู้ต่อต้านร่วมกับกลุ่มพลังการเมืองกลุ่ม
อื่น ๆ เป็นการต่อต้านต่อกลุ่มชนชั้นนำในกองทัพ ที่ใช้ความไม่ชอบธรรมต่อการเข้ารับตำแหน่ง
"นายกรัฐมนตรี" โดยในสภาพปกติแล้ว การต่อสู้แย่งชิงอำนาจภายในชนชั้นนำ ได้เกิดเหตุการณ์
ขึ้นอยู่ตลอดเวลาตามประวัติศาสตร์การเมืองที่ได้มีการบันทึกไว้ เบื้องหลังของการแย่งชิงอำนาจ
ระหว่างกัน มักพบว่ามีสาเหตุมาจาก การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่ไม่สมดุลกัน ตัวอย่างในการ
แลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันได้แก่ กรณีของพรรคการเมืองใช้เงินหรือตำแหน่งในพรรคแลกกับการ
สนับสนุนแทน กรณีของทหารใช้ตำแหน่งแลกกับความภักดีหรือการยอมเข้าเป็นฝ่าย เป็นต้น โดยที่
การแลกเปลี่ยนนี้ ได้เกิดขึ้นเสมอในกลุ่มชนชั้นนำที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ไม่ว่าจะอยู่ในรัฐสภา
พรรคการเมือง กองทัพหรือกระทั่งรัฐบาล แต่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา
คราประยูร ครั้งนี้ ไม่ได้เกิดจากการไม่สมดุลในการแลกเปลี่ยน แต่เกิดจากการต่อต้านความไม่
ชอบธรรมของการสืบสานอำนาจของกลุ่มมสช. ที่เข้าเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เป็นไปตามครรลอง
ประชาธิปไตย และกลายเป็นปรากฏการณ์ครั้งใหม่ที่ สื่อมวลชน เป็นกลุ่มชนชั้น ที่มีส่วนผลักดัน
การต่อต้านอำนาจร่วมกับกลุ่มการเมือง โดยมีเครื่องมือจากการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมือง
จากรูปแบบและลักษณะเนื้อหาในข่าว ข้อเขียนบทความ บทนำ และภาพการ์ตูน ที่ได้นำเสนอผ่าน
สื่อมวลชน จึงพอสรุปได้ว่า สื่อมวลชน เป็นทั้งที่เป็นตัวการ และเป็นพาหะที่สำคัญ ที่จะตีความ
หมายหรือสะท้อนปัญหาและปรากฏการณ์ทางการเมืองตามอิทธิพลที่ทำให้เกิดผลที่เป็นประโยชน์
และเป็นโทษต่อผู้ที่สื่อมวลชนหยิบยกมากล่าวถึงได้ โดยผลที่เกิดขึ้นมีทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์และ
ด้านที่เป็นโทษ ซึ่งจะได้นำเสนอในบทต่อไปรวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการเข้าถึงคำตอบ
ลักษณะของบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน